

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمېچنیک

فوق العاده گڼه

- دملکي هوايي چلند دقانون
- يوولسمه ماده او د دوولسمې
- مادې د (۱۵) جزء تعديل
- د برېښنا انرژۍ د خدمتونو
- د تنظيم قانون
- د تعديل ماده يازدهم
- وجزء (۱۵) ماده دوازدېم
- قانون هوانوردی ملکي
- قانون تنظيم خدمات
- انرژي برق
- د بېرغ، ملي نښان او ملي سرود
- د استفادې د ډول قانون
- قانون طرز استفاده بېرغ،
- نشان ملی و سرود ملی

تاریخ نشر: (۲۷) میزان سال ۱۳۹۵ هـ.ش
نمبر مسلسل: (۱۲۳۱)

د خپرېدو نېټه: د ۱۳۹۵ هـ.ش کال د تلې د میاشتې (۲۷)
پرله پسې نمبر: (۱۲۳۱)

د امتیاز خاوند: د عدلیې وزارت
مسئول چلوونکی: قانونمل محمدرحیم "دقیق"
۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷
د دفتر تېلفون: ۰۲۰۲۳۱۴۲۹۸
مرستیال: نور علم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸
مهتم: محمد جان ۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲
وب سایت: www.moj.gov.af

قیمت: (۲۹/۲۸) افغانی
تیراژ چاپ: (۳۰۰۰) جلد
تعداد صفحات به شمول پشتی: (۱۲۲) صفحه
مطبعه: صدف
آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات و ارتباط عامه، سرک (۱۵) وزیر محمد اکبر خان (شیرپور) کابل

فرمان

رئيس جمهورى اسلامى افغانستان
در مورد توشیح فيصله هیئت
مختلط مجلسین شورای ملی
پیرامون تعدیل ماده
یازدهم و جزء (۱۵) ماده
دوازدهم قانون
هوانوردی ملکی

شماره: (۹۶)

تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۳۰

ماده اول:

به تاسی از حکم جزء (۱۶) ماده
شصت و چهارم و متکی به فقره (۲)
ماده صدم قانون اساسی افغانستان،
فیصله شماره (۲۰۳) مؤرخ
۱۳۹۵/۴/۲۸ هیئت مختلط مجلسین
شورای ملی را در مورد تعدیل ماده
یازدهم و جزء (۱۵) ماده دوازدهم
قانون هوانوردی ملکی، توشیح
می دارم.

د ملکی هوایی چلند د قانون د

یوولسمه ماده او د دوولسمې مادې
د (۱۵) جزء د تعدیل په اړه
دملي شورې د مجلسینو د کاب
هیئت د فیصلې د توشیح
په هکله، د افغانستان اسلامي
جمهوریت د رئیس
فرمان

ګڼه: (۹۶)

نېټه: ۱۳۹۵/۵/۳۰

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د
خلور شپېتمې مادې د (۱۶) جزء د
حکم له مخې او د سلمې مادې د (۲)
فقري په اتکاء، د ملکی هوایی چلند د
قانون د یوولسمې مادې او د دوولسمې
مادې د (۱۵) جزء د تعدیل په اړه د
ملي شورې د مجلسینو د کاب هیئت
د ۱۳۹۵/۴/۲۸ نېټې (۲۰۳) ګڼه
فیصله، توشیح کوم.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

۱۳۹۵/۷/۲۷

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د ملي شوري د مجلسينو د
کله هيئت له فيصلې او د يادشوي قانون
د تعديل له متن سره يوځای دې په
رسمي جريده کې خپور شي.

محمد اشرف غني

دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس

ماده دوم:

اين فرمان همراه با فيصله هيئت مختلط
مجلسين شوراى ملي و متن تعديل
قانون متذکره در جريده رسمى نشر
گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهورى اسلامى افغانستان

رسمي جریده

۱۳۹۵/۷/۲۷

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

د ملكي هوايي چلند د قانون د

يوولسمه ماده او د دوولسمې مادې

د (۱۵) جزء د تعديل

فيصله

پرله پسې كنه: (۲۰۳)

د فيصلې نېټه: ۱۳۹۵/۴/۲۸

د افغانستان د اساسي قانون د سلمې

مادې د حكم له مخې، د ملي شوري د

مجلسينو د كچه هيئت د هرې جرگې له

غړو څخه د شپږو، شپږو تنو په تركيب

د ملكي هوايي چلند د قانون د

يوولسمې مادې او د دوولسمې

مادې د (۱۵) جزء تعديل، د

۱۳۹۵/۴/۲۸ نېټې د دوشنبې ورځې

په غونډه كې فيصله كړ.

د كچه هيئت رئيس

الحاج قاضي نذير احمد حنفي

د كچه هيئت مرستيال

گلالي اکبري

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

فيصله

تعديل ماده يازدهم و جزء (۱۵)

ماده دوازدهم قانون

هوانوردی ملكی

شماره مسلسل: (۲۰۳)

تاريخ فيصله: ۱۳۹۵/۴/۲۸

به تاسی از حكم ماده صدم

قانون اساسی افغانستان، هیئت

مختلط مجلسین شورای ملی

به ترکیب شش شش، شش نفر از

اعضای هر جرگه تعديل ماده يازدهم

و جزء (۱۵) ماده دوازدهم قانون

هوانوردی ملكی را در جلسه روز

دوشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۲۸ فيصله

نمود.

رئيس هيئت مختلط

الحاج قاضي نذير احمد حنفي

معاون هيئت مختلط

گلالي اکبري

تعديل ماده يازدهم و جزء
(۱۵) ماده دوازدېم قانون
هوانوردی ملکی

ماده اول:

ماده يازدهم و جزء (۱۵) ماده
دوازدېم قانون هوانوردی ملکی منتشره
جریده رسمی شماره (۱۰۹۳) مؤرخ
۱۳۹۱/۹/۲۶ به متن ذیل تعديل
گردد:

ماده يازدهم:

اداره هوانوردی ملکی، مسئول تنظيم و
کنترول امور مربوط به هوانوردی
ملکی در کشور بوده، منحيث اداره
مستقل دارای تشکیل و بودجه مستقل
دولتی، طبق احکام قانون فعالیت
می نماید.

ماده دوازدېم:

۱۵- ارایه گزارش به مقام ریاست
جمهوری اسلامی افغانستان و شورای
ملی.

د ملکی هوایی چلند د قانون
یوولسمه ماده او د دوولسمې
مادې د (۱۵) جزء تعديل

لومړۍ ماده:

د ۱۳۹۱ / ۹ / ۲۶ نېټې په (۱۰۹۳)
گڼه رسمي جریده کې خپور شوي د
ملکي هوایی چلند د قانون یوولسمه
ماده او د دوولسمې مادې (۱۵) جزء
دې، په لاندې متن تعديل شي:

یوولسمه ماده:

د ملکی هوایی چلند اداره، په هېواد کې
د ملکی هوایی چلند د اړوندو چارو د
تنظيم او کنترول مسئوله ده، د دولتي
خپلواک تشکیل او بودجې لرونکې
خپلواکې ادارې په توگه د قانون د
حکمونو مطابق، فعالیت کوي.

دوولسمه ماده:

۱۵- د افغانستان د اسلامي جمهوري
رياست مقام او ملي شورا ته د رپوټ
وړاندې کول.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

۱۳۹۵/۷/۲۷

ماده دوم:

اين تعديل از تاريخ نشر در جريده
رسمي نافذ مي گردد.

دوه يمه ماده:

دغه تعديل په رسمي جريده کې د
خپرېدو له نېټې څخه نافذېږي.

د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د تنظيم
د قانون په اړه د ملي شوري د
مجلسينو د مصوبو د توشېح په
هکله د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس
فرمان

گڼه: (۱۲۳)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۷ / ۵

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴)
مادې د (۱۶) جزء د حکم له مخې، د
برېښنا د انرژۍ د خدمتونو د تنظيم د
قانون په اړه د ولسي جرگې د
۱۳۹۴ / ۱۰ / ۱۶ نېټې (۱۸۹) گڼه
مصوبه او د مشرانو جرگې
د ۱۳۹۵ / ۱ / ۱۵ نېټې (۱۸۷) گڼه
مصوبه په (۱۲) فصلونو او (۵۳) مادو
کې، توشېح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د ملي شوري د مجلسينو له
مصوبو او د يادشوي قانون له متن سره

فرمان

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان
درمورد توشېح مصوبات
مجلسين شوراى ملي
پيرامون قانون تنظيم خدمات انرژى
برق

شماره: (۱۲۳)

تاريخ: ۱۳۹۵ / ۷ / ۵

ماده اول:

به تاسى از حکم جزء (۱۶) ماده
(۶۴) قانون اساسى افغانستان، مصوبه
شماره (۱۸۹) مورخ
۱۳۹۴ / ۱۰ / ۱۶ ولسي جرگه و
مصوبه شماره (۱۸۷) مورخ
۱۳۹۵ / ۱ / ۱۵ مشرانو جرگه را در
مورد قانون تنظيم خدمات انرژى برق
در (۱۲) فصل و (۵۳) ماده، توشېح
مى دارم.

ماده دوم:

اين فرمان همراه با مصوبات
مجلسين شوراى ملي و متن قانون

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

۱۳۹۵/۷/۲۷

متذکره در جريده رسمى نشر
گردد.

محمد اشرف غنى

رئيس جمهورى اسلامى افغانستان

يوخاى دې په رسمى جريده کې خپور
شي.

محمد اشرف غنى

دافغانستان داسلامى جمهوريت رئيس

رسمي جریده

۱۳۹۵/۷/۲۷

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د تنظيم

قانون

مصوبه

گڼه: (۱۸۹)

نېټه: ۱۳۹۴/۱۰/۱۶

ولسي جرگې د افغانستان د اسلامي

جمهوريت د اساسي قانون د (۹۰)

مادې له درج شوي حکم سره سم، د

۱۳۹۴/۱۰/۱۶ نېټې د چهارشنبې

ورځې په عمومي غونډه کې د برېښنا

انرژۍ د خدمتونو د تنظيم د قانون په

هکله د افغانستان اسلامي جمهور رئيس

د ۱۳۹۴/۶/۷ نېټې (۶۷) گڼه تقنيني

فرمان د يولړ تعديلونو سره په

(۱۲) فصلونو او (۵۳) مادو کې، د

حاضرو غړيو د رایو په اکثريت تصويب

کړ.

الحاج عبدالرووف ابراهيمي

د ولسي جرگې رئيس

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

ولسي جرگه

مصوبه

قانون تنظيم خدمات انرژي

برق

شماره: (۱۸۹)

تاريخ: ۱۳۹۴/۱۰/۱۶

ولسي جرگه به تاسی از حکم

مندرج ماده (۹۰) قانون اساسی

جمهوری اسلامی افغانستان، در

جلسه عمومی روز چهارشنبه مؤرخ

۱۳۹۴/۱۰/۱۶ خویش فرمان تقنینی

شماره (۶۷) مؤرخ ۱۳۹۴/۶/۷

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

در مورد قانون تنظيم خدمات انرژي

برق را با يك سلسله تعديلات

در (۱۲) فصل و (۵۳) ماده با

اکثريت آرای حاضر در مجلس تصويب

نمود.

الحاج عبدالرووف ابراهيمي

رئيس ولسي جرگه

رسمي جريده

۱۳۹۵/۷/۲۷

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملي

مشرانو جرگه

مصوبه

در مورد قانون تنظيم خدمات

انرژي برق

شماره: (۱۸۷)

تاريخ: ۱۳۹۵/۱/۱۵

مشرانو جرگه به تاسی از حکم مندرج ماده (۹۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان در جلسه عمومی روز یکشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۱/۱۵ خویش فرمان تقنینی شماره (۶۷) مؤرخ ۱۳۹۴/۶/۷ رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد قانون تنظيم خدمات انرژي برق را با یک سلسله تعديلات در (۱۲) فصل و (۵۳) ماده با اکثریت آرای حاضر تصویب نمود.

فضل هادي مسلميار

رئيس مشرانو جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

مشرانو جرگه

د برېښنا انرژي- د خدمتونو د تنظيم

قانون په هکله

مصوبه

گڼه: (۱۸۷)

نېټه: ۱۳۹۵/۱/۱۵

مشرانو جرگې د اساسي قانون د (۹۰) مادې له حکم سره سم، د ۱۳۹۵/۱/۱۵ نېټې د یکشنبې ورځې په عمومي غونډه کې د برېښنا انرژي- د خدمتونو د تنظيم قانون په هکله د افغانستان جمهور رئیس د ۱۳۹۴/۶/۷ نېټې (۶۷) گڼه تقنیني فرمان د یولې تعديلونو سره په (۱۲) فصلونو او (۵۳) مادو کې، د حاضر و غړيو د رایو په اکثریت تصویب کې.

فضل هادي مسلميار

د مشرانو جرگې رئیس

فهرست مندرجات

قانون تنظیم خدمات انرژی برق

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۱۵.....	مبنی.....	ماده اول:
۱۵.....	اهداف.....	ماده دوم:
۱۶.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۲۳.....	مرجع تطبیق کننده.....	ماده چهارم:
۲۳.....	اداره تنظیم خدمات انرژی برق.....	ماده پنجم:
۲۳.....	نام اختصاری.....	ماده ششم:
۲۴.....	وظایف و صلاحیت های اداره.....	ماده هفتم:

فصل دوم

تنظیم فعالیت خدمات انرژی برق

۲۸.....	کسب جوازنامه.....	ماده هشتم:
۲۹.....	شرایط متقاضی جوازنامه.....	ماده نهم:
۳۲.....	انواع جوازنامه.....	ماده دهم:
۳۳.....	میعاد جوازنامه.....	ماده یازدهم:
۳۴.....	پروسه رقابتی.....	ماده دوازدهم:

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

۱۳۹۵/۷/۲۷

۳۵.....	مکلفيت دارنده جوازنامه.....	ماده سيزدهم:
۳۶.....	استخدام کارگران.....	ماده چهاردهم:
۳۷.....	تمديد جوازنامه.....	ماده پانزدهم:
۳۸.....	حالات تعليق جوازنامه.....	ماده شانزدهم:
۴۰.....	حالات لغو جوازنامه.....	ماده هفدهم:

فصل سوم

احداث، ساختمان و مونتاژ تاسيسات توليد انرژي برق

۴۲.....	ساختمان و مونتاژ تاسيسات.....	ماده هجدهم:
۴۲.....	استفاده از زمين.....	ماده نوزدهم:
۴۴.....	اعمار اتاقها و ساير ساختمان ها.....	ماده بيستم:
۴۴.....	اجاره زمين.....	ماده بيست و يکم:
۴۵.....	حق ارتفاق.....	ماده بيست و دوم:
۴۶.....	اسکان مجدد يا تعويض عادلانه.....	ماده بيست و سوم:
۴۷.....	انتقال جوازنامه.....	ماده بيست و چهارم:

فصل چهارم

تعرفه ها

۴۸.....	تطبيق تعرفه منظور شده.....	ماده بيست و پنجم:
۴۹.....	نشر تعرفه.....	ماده بيست و ششم:

فصل پنجم

رقابت

- ماده بیست و هفتم: تثبیت نیروی مسلط در بازار..... ۵۰
- ماده بیست و هشتم: سوء استفاده از نیروی مسلط در مارکیت..... ۵۱
- ماده بیست و نهم: فعالیت های ضد رقابت..... ۵۴
- ماده سی ام: تشخیص حالت سوء استفاده از نیروی مسلط در.....
- مارکیت و فعالیت های ضد رقابتی..... ۵۵
- ماده سی و یکم: تدابیر باز دارنده از سوء استفاده یا فعالیت ضد.....
- رقابت..... ۵۶

فصل ششم

اتصال ذات البینی شبکه و دسترسی به آن

- ماده سی و دوم: تعهدات اتصال ذات البینی..... ۵۷
- ماده سی و سوم: پیشنهاد نقاط اتصال ذات البینی..... ۶۰
- ماده سی و چهارم: تطبیق پیشنهاد نقاط اتصال..... ۶۳

فصل هفتم

دسترسی به ملکیت ها

- ماده سی و پنجم: استفاده از ملکیت ها..... ۶۴
- ماده سی و ششم: حفظ آثار تاریخی، فرهنگی، باستانی و محیط زیست..... ۶۶
- ماده سی و هفتم: استفاده از محل مشترک..... ۶۶

فصل هشتم

حمایت از مستهلکین انرژی برق

ماده سی و هشتم: شرایط عرضه خدمات انرژی برق..... ۶۷

فصل نهم

حمایت از سرمایه گذاری

ماده سی و نهم: تشویق و حمایت..... ۶۹

ماده چهلیم: سرمایه گذاری خارجی..... ۶۹

فصل دهم

حل منازعات

ماده چهل و یکم: مرجع حل منازعات..... ۷۰

فصل یازدهم

تخلفات و مؤیدات

ماده چهل و دوم: جریمه ها..... ۷۳

ماده چهل و سوم: عدم قناعت..... ۷۶

فصل دوازدهم

احکام نهایی

ماده چهل و چهارم: به اجاره دادن تأسیسات انرژی برق..... ۷۷

ماده چهل و پنجم: شرایط استفاده از وسایل و تجهیزات..... ۷۷

ماده چهل و ششم: تأمین زمینه دسترسی مردم به خدمات انرژی برق..... ۷۸

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

۱۳۹۵/۷/۲۷

اصلاح نواقص در صورت تخلف.....	۷۹	مادهٔ چهل و هفتم:
نشر اسناد در ويب سايت.....	۷۹	مادهٔ چهل و هشتم:
تحويل تأدييات به حساب واردات دولت.....	۸۰	مادهٔ چهل و نهم:
زبان مورد استفاده در تهيه اسناد.....	۸۰	مادهٔ پنجاهم:
احكام انتقالی.....	۸۱	مادهٔ پنجاه و يكم:
پيشنهاده مقررده و وضع طرز العمل.....	۸۲	مادهٔ پنجاه و دوم:
تاريخ انفاذ.....	۸۲	مادهٔ پنجاه و سوم:

قانون تنظيم خدمات انرژي

برق

فصل اول

احكام عمومي

مبني

ماده اول:

اين قانون در روشني حكم ماده دهم قانون اساسي افغانستان وضع گرديده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف اين قانون عبارت است از:

- ۱- تأمين انرژي برق از منابع طبيعي کشور و انرژي توريدی.
- ۲- بهبود کميت و کيفيت خدمات انرژي برق، رشد و ارتقای آن.
- ۳- رشد و توسعه اقتصادي کشور و آسایش عامه.
- ۴- دسترسى عامه مردم به خدمات انرژي برق در بدل قيمت عادلانه.
- ۵- دسترسى بدون تبعيض عرضه

دبرېښنا انرژي- د خدمتونو

د تنظيم قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون دافغانستان داساسي قانون دلسمې مادې دحکم په رڼا کې، وضع شوی دی.

موخې

دوه يمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

- ۱- د هېواد له طبيعي زېرمو او توريدی انرژي- څخه دبرېښنا دانرژي- تأمينول.
- ۲- دبرېښنا انرژي- دخدمتونو د کيفيت او کميت ښه والی اود هغو وده اولورپتيا.
- ۳- د هېواد داقتصادي او عامه هوساينې وده او پراختيا .
- ۴- دعادلانه بېي په بدل کې دبرېښنا انرژي- ته دعامة خلکو لاس رسى.
- ۵- مارکېټ ته له توپير پرته دبرېښنا

انرژي- دخدمتونو دوراندي ڪوونڪو لاس رسي.

۶- دهيواد په سطح دبرېبنا انرژي- دچارو تنظيمول.

اصطلاحگاني

درېيمه ماده:

په دې قانون ڪي راتلونكي اصطلاحگاني لاندې مفاهيم افاده كوي:

۱- دبرېبنا انرژي- خدمتونه : هغه خدمتونه دي چې له لارې يې دبرېبنا انرژي دټاڪلې بيې په بدل ڪي د هغه مستهلكينوته وړاندې كېږي .

۲- دبرېبنا انرژي- تاسيسات: هغه ودانۍ او تجهيزات دي چې دبرېبنا انرژي- اووېش په موخه ترگټې اخيستې لاندې نيول كېږي.

۳- دبرېبنا شبكه : هغه سيستمونه دي چې دهغوله تجهيزاتو، سب ستپشونو، ترانسفارمرستپشونو، جنكشونو، هوايي اوترخمڪي لاندې لينونو(مزو) اونورو اړوندو وسايلونه په گټې اخيستې سره دبرېبنا له انرژي- څخه گټه اخيستل

ڪندگان خدمات انرژي برق به مارڪيت.

۶- تنظيم امور انرژي برق در سطح ڪشور.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتي در اين قانون مفاهيم ذيل را افاده مي كند:

۱- خدمات انرژي برق: خدماتي است كه از طريق آن انرژي برق درمقابل قيمت معين به مستهلكين آن عرضه مي گردد.

۲- تاسيسات انرژي برق: تعميرات و تجهيزاتي است كه جهت توليد، انتقال و توزيع انرژي برق مورد استفاده قرار مي گيرد.

۳- شبكه برق: سيستمهاي است كه با استفاده از تجهيزات، سب ستپشنها، ترانسفارمرستپشنها، جنكشنها، لينهاي هوايي و زيوزميني وسايل مرتبط به آنها، استفاده از انرژي برق تأمين

تأمینپري.

۴- جوازلیک: هغه لیکلی سند دی چې غوښتونکي ته، دقانون له حکمونو سره سم دبرېښنا انرژۍ دتولید، واردولو، صادرولو، لېږد او وېش اوپه هغې پورې دنورو اړوندو فعالیتونو په منظور صادرېږي.

۵- قرارداد: هغه لیکلی سند دی چې دبرېښنا انرژۍ دتأسیساتو دجوړولو اومونتاژ په منظور ددې قانون له حکمونو سره سم، داوبو اوبرېښنا وزارت اودجوازلیک لرونکي ترمنځ عقد اوددواړو خواوو حقوق او وجیبي پکې ټاکل کېږي.

۶- تعرفه: هغه لیکلی سند دی چې دجوازلیک لرونکي له خوا دبرېښنا انرژۍ دلگښت دبیې دټاکلو په منظور ترتیب اوددې قانون له حکمونو سره سم منظورېږي.

۷- فیس: هغه مالي وجوه دي چې له جواز لیک لرونکي څخه دبرېښنا انرژۍ دفي واحد له تولید لېږد یا وېش یا واردېدو او یا صادرېدو څخه اخیستل

می گردد.

۴- جوازنامه: سندکتبی است که به منظور تولید، توزیع، صدور، انتقال و توزیع انرژي برق و سایر فعالیت‌های مرتبط به آن مطابق احکام این قانون برای متقاضی صادر می گردد.

۵- قرارداد: سندکتبی است که به منظور احداث و مونتاژ تأسیسات انرژي برق بین وزارت انرژي و آب و دارنده جوازنامه مطابق احکام این قانون، عقد و حقوق و وجایب طرفین در آن تعیین می گردد.

۶- تعرفه: سندکتبی است که به منظور تعیین قیمت مصرف انرژي برق، از طرف دارنده جوازنامه ترتیب و مطابق احکام این قانون منظور می گردد.

۷- فیس: وجوه مالی است که از فی واحد تولید یا انتقال یا توزیع یا توزیع یا توزیع یا توزیع انرژي برق از دارنده جوازنامه اخذ

کېږي.

۸- مستهلک: هغه حقيقي يا حکمي شخص دی چې په تعرفه کې ددرج شوو خدمتونو دبدل په ورکړې سره، دبرېښنا انرژۍ-تأمین غواړي او تر ګټې اخیستنې لاندې نیسي.

۹- وېش: د مستهلک لپاره دمنځني اوتیت و لتاژ او په استثنایي حالاتو کې له لوړ و لتاژ څخه تر ۱۱۰ کیلو ولټو پورې و لتاژ لرونکو شبکو له لارې دبرېښنا انرژۍ-تأمینول.

۱۰- د وېش لایحه: هغه تخنیکي اصول او قواعد دي چې ملي او بین المللي ستندردونو ته په پام سره په شبکې پورې د مستهلکینو دښلولو (اتصال) او دبرېښنا انرژۍ د لېږد د شرایطو په شمول د سب ستیشنونو د وېش د شبکو له ټولو ډولونو څخه د ګټې اخیستنې او تخنیکي ډیزاین مسئولیتونه پکې توضیح کېږي.

۱۱- دبرېښنا د وېش سیستم: دمنځني اوتیت و لتاژ له لارې مستهلکینو ته دبرېښنا انرژۍ-د جریان په لېږد کې

می شود.

۸- مستهلک: شخص حقيقي يا حکمي است که با پرداخت بدل خدمات مندرج تعرفه، تأمین انرژي برق را تقاضا ومورد استفاده قرار می دهد.

۹- توزیع: تأمین انرژي برق از طریق شبکه های دارای و لتاژ متوسط و پائین و در حالات استثنایي، از و لتاژ بلند الی ۱۱۰ کیلوولت برای مستهلک می باشد.

۱۰- لایحه توزیع: اصول وقواعد تخنیکي است که با رعایت ستندردهای ملی و بین المللی مسئولیت های بهره برداری و ډیزاین تخنیکي تمام انواع شبکه های توزیعی سب ستیشن ها به شمول شرایط اتصال مستهلکین به شبکه و انتقال انرژي برق در آن توضیح می گردد.

۱۱- سیستم توزیع برق: مجموع لین ها و تجهیزات مورد استفاده در انتقال جریان انرژي برق به

مستهلكين از طريق ولتاژ متوسط و پائين می باشد.

۱۲- مرکز تنظيم و تقسيم برق (ديسپچ): مرکزی است که جهت تأمين انرژی برق مطمئن و اقتصادی، آگاهی دهی، تنظيم وزمان بندی ظرفیت توليدی، توانایی توريد و انتقال انرژی برق فعالیت می نماید.

۱۳- اتصال ذات البيني: تأمين رابطه فزيکی، تخنيکی و تجارتي بين شبکه های برق است که مطابق احکام اين قانون بر اساس موافقتنامه جداگانه صورت می گیرد.

۱۴- نیروی مسلط مارکیت: شخص حقیقی یا حکمی دارنده جوازنامه عرضه خدمات انرژی برق است که (۴۰) فیصد یا بیشتر عواید ناخالص مارکیت مشخص انرژی برق را طبق تشخیص اداره تنظيم خدمات انرژی برق وزارت انرژی و آب با نظرداشت کنگوری معین خدمات

گتي اخیستې لاندې ټولومزیاو تجهیزاتو ټولگه ده.

۱۲- دبرېبنا دتنظيم اووېش مرکز (ديسپچ): هغه مرکز دی چې د ډاډمنې اواقتصادي برېبنا د انرژی دتأمينولو، پوهاوي ورکونې او د توليدي ظرفیت دتنظيم او زمان بندی، دبرېبنا انرژی دواردولو او لېږد د وړتيا لپاره فعالیت کوي.

۱۳- ذات البيني نېنلول (اتصال): د برېبنا دشبکو ترمنځ فزيکی، تخنيکی اوسودا گريزه رابطه ده چې ددې قانون دحکمونو مطابق دجلا موافقه ليک پرېنست صورت مومي.

۱۴- دمارکېټ واکمن ځواک: دبرېبنا انرژی دخدمتونو د وړاندې کولو جواز ليک لرونکی، حقیقی یا حکمی شخص دی چې دټاکلو خدمتونو اوټاکلو جغرافيايي حدودو په پام کې نيولوسره، دانرژی او اوبو وزارت دبرېبنا انرژی دخدمتونو دتنظيم د ادارې د تشخیص مطابق، دبرېبنا انرژی د مشخص مارکېټ

وحدود جغرافيايي معين بدست داشته باشد.

۱۵- ستندرد شناخته شده: مشخصات تخنيكي و ستندردهای نشر شده ملي، منطقوی و بين المللی در ساحة انرژی برق می باشد.

۱۶- حوزه برق: ساحة جغرافيايي معینی است که به منظور عرضه خدمات انرژی برق مشخص می گردد.

۱۷- منابع انرژی قابل تجدید: منابع طبیعی تدارک پایدار، نامحدود و غیر فوسیل (آبی، بادی، آفتابی، بایومس و جیوترمل) می باشد.

۱۸- سیستم انتقال (ترانسمیشن): لین ها و تجهیزات انرژی برق دارای ولتاژ بلند است که به منظور انتقال جریان برق از آن استفاده می شود.

۱۹- ساحة زمین: ساحة معینی است که دارنده جوازنامه در آن مطابق احکام این قانون به احداث و نصب

(۴۰) سلنه یازیات ناخالص عواید په لاس کي ولري.

۱۵- پیژندل شوی ستندرد: دبرېښنا انرژی په ساحه کي ملي، سیمه ییز او بین المللی خپاره شوي تخنيکي مشخصات او ستندردونه دي.

۱۶- دبرېښنا حوزه: هغه ټاکلي جغرافيايي ساحه ده چې دبرېښنا انرژی د خدمتونو دوراندې کولو په منظور مشخصېږي.

۱۷- د نوي کېدو وړ انرژی سرچینې: دپایېدونکي، نامحدود او غیر فوسیل (داوبو(آبی)، بادي، لمریز، بایومس او جیوترمل) تدارک طبیعی سرچینې دي.

۱۸- دلېږد سیستم (ترانسمیشن): دلور و لتاژ لرونکي برېښنادانرژی مزي او تجهیزات دي چې دبرېښنا د جریان دلېږد په منظور ورڅخه گټه اخیستل کېږي.

۱۹- دځمکې ساحه: هغه ټاکلي ساحه ده چې د جوازلیک لرونکی په هغې کې، ددې قانون د حکمونو مطابق، دبرېښنا انرژی د تولید د تاسیساتو،

تأسيسات توليد انرژي برق، سب ستيشن ها، ترانسفر مرستيشن ها مي پردازد.

۲۰- ساحه فرعي: ساحه معيني است كه شامل جوازنامه نبوده ولي دارنده جوازنامه بر اساس موافقت مالك زمين در آن مطابق احكام اين قانون امور مربوط به انتقال، توزيع، توريد و صدور انرژي برق را انجام مي دهد.

۲۱- حادثه: واقعه است كه حين فعاليت احداث، نصب و بهره برداري تأسيسات، انتقال، توزيع، توريد و صدور انرژي برق به وقوع پيوسته و منجر به خسارات مادي يا صدمات جسمي ويا تلفات جاني گردد.

۲۲- معلومات محرم: اسناد واطلاعات تخنيكي، مالي و تجارتي مربوط به طرح و ديزاين، اعاده حالت بيمه، فعاليت، پلان گذاري، حفظ و مراقبت، مديريت، تمويل خدمات انرژي برق

سب ستيشن نو، ترانسفر مرستيشن نو په جوړولو اونصبولو(لگولو) لاس پورې کوي.

۲۰- فرعي ساحه: هغه ټاکلې ساحه ده چې په جواز ليک کې شامله نه ده خو د جواز ليک لرونکي، دځمکې دمالک (خاوند) دموافقې پر بنسټ ددې قانون دحکمونو مطابق، په هغې کې دبرېښنا دانرژي لېږد، وېش، واردولو او صادرولو پورې اړوند چارې سرته رسوي.

۲۱- پېښه: هغه واقعه ده چې دبرېښنا انرژي دتأسيساتو دجوړولو، نصب او گټې اخيستني، لېږد، وېش، واردولو او صادرولو دفعاليت په ترڅ کې رامنځته او په مادي تاوانونو، جسمي صدمو او ياځاني تلفاتو تمامه شي.

۲۲- محرم معلومات: دبرېښنا انرژي دخدمتونو په طرح او ديزاين، دبيمي حالت په اعادې، فعاليت، پلانونې، ساتنې اوڅارنې، دتمويل په مديريت پورې اړوند او دبرېښنا انرژي په تأسيساتو، وړاندې کوونکو

وساير فعالیت ها و معلومات مربوط به
تأسیسات انرژی برق عرضه کنندگان
و مستهلکین می باشد.

۲۳- متصدی سیستم انتقال: شخصی
است که بهره برداری، حفظ و
مراقبت، انکشاف و توسعه انتقال
در ساحت معین، برقراری اتصالات
ذات البینی با سایر شبکه ها در زمینه
تقویت طویل المدت سیستم به منظور
رفع نیازمندی های انتقال انرژی برق
را به عهده دارد.

۲۴- دارنده جوازنامه: شخصی
حقیقی یا حکمی است که مطابق
احکام این قانون جواز فعالیت های
تولید، انتقال، توزیع، توزیع، توزیع
و صدور انرژی برق بنام وی ثبت
گردیده است.

۲۵- رقابت کننده وابسته: شخص
یا طرفی است که توسط شخص
و یا طرف دیگر کنترل و یا شخص
یا طرف دیگر را کنترل نموده
یا دو یا بیشتر اشخاص یا طرفین اند که
توسط عین شخص مورد کنترل

اومستهلکینوپورې دنورو اړوندو
فعالیتونو اومعلوماتوتخنیکي، مالي
اوسوداگریزسندونه اواطلاعات دي.

۲۳- دلېرد دسیستم متصدی: هغه
شخص دی چې دبرېننا انرژی- دلېرد
داړتیاوو دلرې کولو په منظور، په ټاکلي
ساحه کې گټه اخیستنه، ساتنه اوڅارنه،
دلېرد پرمختیا اوپراختیا، د سیستم
داوړدې مودې دپیاوړتیا په برخه کې له
نورو شبکو سره دذات البیني
نښلوني(اتصالات) په غاړه لري.

۲۴- جوازلیک لرونکی: هغه حقیقی
یا حکمی شخص دی چې ددې قانون
دحکمونو مطابق دبرېننا انرژی- دتولید،
لېرد، وېش، واردولو اوصادرولود
فعالیتونو جوازدهغه په نوم ثبت شوی
دی.

۲۵- اړوند سیالي کوونکی: هغه
شخص یا اړخ دی چې دبل شخص یا
اړخ په واسطه (له خوا) کنترل او یا بل
شخص یا اړخ کنترولوي یادوه یا زیات
اشخاص یا اړخونه دي چې دعین
شخص په واسطه ترکنترول لاندې نیول

کيڙي.

تطبيقونکي مرجع

خلورمه ماده:

د انرژۍ او اوبو وزارت د هېواد په سطح د دې قانون د حکمونو د تطبيق مسئول دی او کولای شي، د برېښنا انرژۍ خدمتونه خپله یادنورو دولتي ادارو، کورني، يابهرني، خصوصي برخې له لارې او يابه گډه (مختلطه) توگه سره وړاندې کړي.

د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د تنظيم

اداره

پنځمه ماده:

په دې قانون کې د درج شوو هدفونو د پلي کولو او د برېښنا انرژۍ داغیزناکو او ښو خدمتونو د وړاندې کولو په منظور، د برېښنا د انرژۍ د خدمتونو د تنظيم اداره، د انرژۍ او اوبو وزارت په چوکاټ کې فعاليت کوي.

لنډ (اختصاري) نوم

شپږمه ماده:

د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د تنظيم

قرار گيرند.

مرجع تطبيق کننده

ماده چهارم:

وزارت انرژي و آب مسئول تطبيق احکام اين قانون در سطح کشور بوده و می تواند خدمات انرژي برق را خود يا از طريق ساير ادارات دولتي، بخش خصوصي داخلي يا خارجي و يا طور مختلط عرضه نمايد.

اداره تنظيم خدمات انرژي

برق

ماده پنجم:

به منظور تحقق اهداف مندرج اين قانون و عرضه خدمات مؤثر و بهتر انرژي برق، اداره تنظيم خدمات انرژي برق در چوکاټ وزارت انرژي و آب فعاليت می نمايد.

نام اختصاري

ماده ششم:

اداره تنظيم خدمات انرژي برق در اين

قانون به نام اداره یاد
می‌گردد.

وظایف و صلاحیت های اداره

ماده هفتم:

اداره دارای وظایف و صلاحیت های
ذیل می باشد:

۱- ارائه تعرفه های مصرف
انرژی برق بعد از تأیید
وزارت انرژی و آب جهت منظوری به
حکومت.

۲- فراهم آوری تسهیلات جهت
جلب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی
در عرصه خدمات انرژی برق مطابق
احکام این قانون.

۳- طرح و ترتیب پروگرام انکشاف
ملی تأمین انرژی برق روستاها و
استفاده از منابع قابل تجدید به
همکاری وزارت احیاء و انکشاف
دهات.

۴- تنظیم و تضمین کمیت و کیفیت
انرژی برق مطابق احکام این
قانون.

اداره، به دې قانون کې دادارې په نوم
یادېږي.

دادارې دندې او واکونه

اوومه ماده:

اداره دلاندې دندو او واکونو لرونکې
ده:

۱- د انرژی او اوبو وزارت له تأیید
وروسته حکومت ته د منظوری لپاره
د برېښنا انرژی د لګښت د تعرفو وړاندې
کول.

۲- د دې قانون د حکمونو مطابق
د برېښنا انرژی د خدمتونو په ډګر کې
د کورنۍ او بهرنۍ پانګونې د جلبولو لپاره
د اسانتیاوو برابرول.

۳- د کلیو د برېښنا انرژی د تأمین دملي
پرمختیا د پروگرام طرح او ترتیب اود
کلیو د بیارغونې او پرمختیا وزارت په
همکاری د نوي کېدو وپسرچینو څخه
ګټه اخیستنه.

۴- د دې قانون د حکمونو مطابق،
د برېښنا انرژی د کمیت او کیفیت تنظیم
او تضمین.

- ۵- ددې قانون د حکمونو مطابق د فعالیت د جواز لیک ثبت، صادرول، غځول (تمديد)، تعليق اولغو.
- ۶- ددې قانون د حکمونو مطابق د مستهلکينو او جواز لیک لرونکو شکایتونو ته رسیدگي او له هغو څخه د راپیداشوو شخړو حل کول.
- ۷- د برېښنا انرژۍ د تخنیکي، اقتصادي، مالي، بازار موندني د کمیټو او نورو مشورتي کمیټو جوړول.
- ۸- ددې قانون د حکمونو او په جواز لیک کې د درج شوو شرایطو د څارني او رعایتولو په منظور د پلټونکو د توظیفول.
- ۹- د دې قانون د حکمونو مطابق په جواز لیک کې له درج شوو شرایطو څخه د سرغړونو له پېښېدو څخه د مخنیوي لپاره د دستورونو صادرول.
- ۱۰- ددې قانون د حکمونو مطابق د نغدې جریمې وضع کول.
- ۱۱- د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د وړاندې کولو د کنټرول اوشفافې محاسبې په منظور د واحد حسابي
- ۵- ثبت، صدور، تمديد، تعليق و لغو جوازنامه فعالیت مطابق احکام این قانون.
- ۶- رسیدگی به شکایات مستهلکین و دارندگان جوازنامه و حل منازعات ناشی از آنها مطابق احکام این قانون.
- ۷- ایجاد کمیته های تخنیکي، اقتصادی، مالی، بازاریابی و سایر کمیته های مشورتي انرژي برق.
- ۸- توظیف مفتشین به منظور مراقبت از رعایت احکام این قانون و شرایط مندرج جوازنامه.
- ۹- صدور دساتیر به منظور جلوگیری از وقوع تخلفات از شرایط مندرج جوازنامه مطابق احکام این قانون.
- ۱۰- وضع جریمه نقدی مطابق احکام این قانون.
- ۱۱- ایجاد سیستم واحد حسابی به منظور محاسبه شفاف عرضه خدمات انرژي برق و کنترول

- سیستم رامنخته کول.
- ۱۲- د برېښنا انرژۍ دوراندې کولو په مارکېټ کې د مسلط (واکمن) ځواک د شخصیت تشخیص او تثبیت.
- ۱۳- ددې قانون د حکمونو مطابق له توپیر پرته مستهلکینو اونورو جواز لیک لرونکو ته د برېښنا انرژۍ د خدمتونو دوراندې کولو په منظور په مارکېټ کې د مسلط ځواک لرونکي شخص مکلفول.
- ۱۴- د هېواد په سطح د برېښنا انرژۍ د خدمتونو له وړاندې کولو څخه همېشني څارنه.
- ۱۵- د برېښنا انرژۍ د خدمتونو دوراندې کولو د معلوماتي مرکز (دیتابېس) جوړول.
- ۱۶- د برېښنا انرژۍ د سکتور د هغو اړوندو بین المللي میثاقونو د رعایت په منظور چې افغانستان ورسره الحاق کړی دی، د جواز لیک لرونکو له فعالیت څخه څارنه.
- ۱۷- د برېښنا ییزو وسایلو او تجهیزاتو لپاره د تخنیکي ستندردونو ټاکل او د
- آن.
- ۱۲- تشخیص و تثبیت شخصیت نیروی مسلط در مارکیت عرضه خدمات انرژي برق.
- ۱۳- مکلف ساختن شخصیت دارای نیروی مسلط در مارکیت به منظور عرضه خدمات انرژي برق بدون تبعیض به مستهلکین وسایر دارندگان جوازنامه مطابق احکام این قانون.
- ۱۴- نظارت متداوم از عرضه خدمات انرژي برق در سطح کشور.
- ۱۵- ایجاد مرکز معلوماتی (دیتابیس) عرضه خدمات انرژي برق.
- ۱۶- نظارت از فعالیت های دارندگان جوازنامه به منظور رعایت میثاق های بین المللی مربوط به سکتور انرژي برق که افغانستان به آن الحاق نموده است .
- ۱۷- تعیین ستندرد های تخنیکي، برای وسایل و تجهیزات

- اپرندو مراجعو له لاري د هغو منظورول.
- ۱۸- د دې قانون د حکمونو مطابق د جوازليک لرونکو د فعاليت تنظيم او څارنه.
- ۱۹- د برېښنا انرژۍ د مستهلکينو له کټوڅخه ملاتړ.
- ۲۰- په مارکېټ کې د مسلط ځواک له ناوړه کټې اخيستنې څخه مخنيوی.
- ۲۱- د جوازليک لرونکو ترمنځ د سالمې سيالۍ لپاره د زمينې برابرول.
- ۲۲- د دې قانون له حکمونو او په جواز ليک کې له درج شوو شرايطو څخه د اشخاصو د احتمالي سرغړونې تثبيتول.
- ۲۳- په جواز ليک کې له درج شوو شرايطو څخه له سرغړونې نه د راپيدا شوي زيان د جبران په منظور د جوازليک لرونکي مکلفول.
- ۲۴- د انرژۍ او اوبو وزارت مقام ته د کلني رپوټ وړاندې کول.
- ۲۵- په دې قانون کې د نورو درج شوو دندو سرته رسول.
- برقي و منظوري آن از طريق مراجع ذيربط.
- ۱۸- تنظيم و نظارت فعاليت دارندگان جوازنامه طبق احکام اين قانون.
- ۱۹- حمايت از منافع مستهلکين انرژي برق.
- ۲۰- جلوگیری از سوء استفاده نيروی مسلط در مارکيت.
- ۲۱- فراهم نمودن زمينه رقابت سالم بين دارندگان جوازنامه.
- ۲۲- تثبيت تخطی احتمالی اشخاص از احکام اين قانون و شرايط مندرج جوازنامه.
- ۲۳- مکلف ساختن دارنده جوازنامه به جبران خساره ناشی از تخلف از شرايط مندرج جوازنامه.
- ۲۴- ارائه گزارش سالانه به مقام وزارت انرژي و آب.
- ۲۵- انجام ساير وظيف مندرج اين قانون.

فصل دوم تنظیم فعالیت خدمات انرژی برق

کسب جوازنامه

ماده هشتم:

(۱) هیچ شخص نمی تواند بدون کسب جوازنامه و عقد قرارداد به احداث، ساختمان و مونتاژ تجهیزات، تأسیسات تولید، انتقال، توزیع، تورید و صدور انرژی برق اقدام نماید.

(۲) اشخاص حقیقی و حکمی که وسایل تولید انرژی برق را به منظور استفاده شخصی به کار می برند، از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی بوده، مشروط بر اینکه شرایط فنی مطابق ستندرد های قبول شده در آن رعایت گردد.

(۳) خدمات انرژی برق الی یکصد کیلووات که توسط اشخاص حقیقی یا حکمی در روستاها عرضه می گردد، از حکم مندرج

دویم فصل د برپسنا انرژی- د خدمتونود فعالیت تنظیم

دجوازلیک اخیستل

اتمه ماده:

(۱) هېڅ شخص نشي کولای د جواز لیک له اخیستلو او د قرار داد له عقد پرته د تجهیزاتو او د تولید د تأسیساتو په احداث، ودانولو او مونتاژ، د برپسنا د انرژی- په لېږد وېش، تورید او صادرولو لاس پورې کړي.

(۲) هغه حقیقی او حکمی اشخاص چې د برپسنا انرژی- د تولید وسایل د شخصي گټې اخیستنې په منظور کاروي، ددې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي حکم څخه مستثنی دي، په دې شرط چې د منل شوو ستندردونو مطابق فني شرایط په هغو کې په پام کې ونیول شي.

(۳) تر سلو کیلوواتو پورې د برپسنا انرژی- خدمتونه چې په کلیو کې د حقیقی یا حکمی اشخاصو پواسطه (له خوا) وړاندې کېږي، ددې مادې په (۱) فقره

کې له درج شوي حکم څخه مستثنی دي.

د جواز لیک د غوښتونکي شرایط

نهمه ماده:

(۱) هغه شخص کولای شي چې په دې قانون کې له درج شوي جواز لیک تر لاسه او قرارداد عقد کړي چې دلاندې شرایطو لرونکی وي:

۱- هغه حکمي کورنی شخص چې د افغانستان د قوانینو مطابق تاسیس شوی او د پانګې اچونې جواز لیک یې لاسته راوړی وي.

۲- هغه بهرنی حکمي شخص چې دخپل متبوع هېواد د حکمونو مطابق جوړ شوی او په افغانستان کې یې د قوانینو مطابق د پانګې اچونې جواز لیک لاسته راوړی وي.

۳- په جواز لیک کې د درج شوو شرایطو د تطبیق لپاره لازم تخصص او د ماشین آلاتو، تجهیزاتو، سامان آلاتو د برابرولو په منظور لازمه پانګه ولري.

۴- ادارې ته د مالي تضمین د سند

فقره (۱) این ماده مستثنی می باشد.

شرایط متقاضی جواز نامه

ماده نهم:

(۱) شخصی می تواند جواز نامه مندرج این قانون را کسب و قرار داد را عقد نماید که واجد شرایط ذیل باشد:

۱- شخص حکمی داخلی که مطابق احکام قوانین افغانستان تاسیس و جواز نامه سرمایه گذاری را به دست آورده باشد.

۲- شخص حکمی خارجی که مطابق احکام قانون کشور متبوع اش تاسیس و جواز نامه سرمایه گذاری را طبق احکام قانون در افغانستان بدست آورده باشد.

۳- سرمایه لازم برای تهیه ماشین آلات، تجهیزات و سامان آلات و تخصص لازم، جهت تطبیق شرایط مندرج جواز نامه را داشته باشد.

۴- ارائه سند تضمین مالی به

- وراندې کول.
- (۲) راتلونکي اشخاص نه شي کولای، په دې قانون کې درج شوی جوازلیک لاسته راوړي:
- ۱- هغه حکمي شخص چې دافغانستان داساسي قانون په یوسلو یو پنځوسمه ماده کې درج شوي ذوات یا دهغه لومړۍ درجه خپلوان غړیتوب ولري.
- ۲- هغه حکمي شخص چې دواکمني محکمې له خوايې دانحلال حکم صادر شوی وي.
- ۳- هغه حکمي شخص چې یوه یا څو ونډه والو، دعامل هیئت غړي او یايې مدیره هیئت خپل ټول حقوقي اهلیت له لاسه ورکړی وي.
- ۴- هغه حکمي شخص چې یوه یاڅوونډه وال یا د عامل هیئت غړي یې د اوبو او برېښناپه وزارت کې برحاله دنده ولري.
- ۵- هغه حکمي شخص چې واکمني محکمې دهغه د عامل هیئت دغړي یامدیره هیئت په هکله دافلاس حکم صادر کړی وي.
- اداره.
- (۲) اشخاص آتی نمی توانند، جوازنامه مندرج این قانون را بدست آورند:
- ۱- شخصی حکمی که ذوات مندرج ماده یکصدوپنجاه ویکم قانون اساسی افغانستان یا اقارب درجه اول وی در آن عضویت داشته باشد.
- ۲- شخص حکمی که حکم انحلال آن از طرف محکمه ذیصلاح صادر گردیده باشد.
- ۳- شخص حکمی که یک یا چند سهم دار یا عضو هیئت عامل و هیئت مدیره آن اهلیت کامل حقوقي خویش را از دست داده باشد.
- ۴- شخصی حکمی که یک یاچند سهم دار یا عضو هیئت عامل آن در وزارت انرژی و آب برحاله وظیفه باشد.
- ۵- شخصی حکمی که محکمه ذیصلاح درمورد عضو هیئت عامل یا هیئت مدیره آن حکم افلاس را صادر نموده باشد.

۶- شخص حکمی که جواز نامه آن لغو شده باشد، مگر اینکه حد اقل دو سال از تاریخ لغو آن، سپری شده باشد.

(۳) هرگاه ذوات مندرج ماده یکصد و پنجاو یکم قانون اساسی افغانستان قبل از تصدی وظیفه عضو شخص حکمی مندرج جزء (۱) فقره (۲) این ماده باشد مکلف است از عضویت شخصیت حکمی مذکور استعفاء دهد.

(۴) اشخاص حکمی خارجی مکلف اند به منظور بدست آوردن جوازنامه، دفاتر نمایندگی دایمی خود را در افغانستان تأسیس و فعال نگهداشته و اسناد مربوط به فعالیت خدمات انرژی برق را در آن حفظ و نگهداری نمایند.

(۵) شرکت های که به منظور کسب جواز نامه و عقد قرار داد، درخواست ارائه می نمایند مکلف اند، اسامی سهم داران خویش را با اندازه سهم سرمایه هریک آنها به اداره ارائه نمایند.

۶- هغه حکمي شخص چې جوازلیک یې لغو شوی وي، خوداچې له لغو کېدو څخه یې لږترلږه دوه کاله تېر شوي وي.

(۳) که چېرې دافغانستان داساسي قانون په یوسلو یوپنځوسمه ماده کې درج شوي ذوات ددې مادې د (۱) جزء په (۲) فقره کې حکمي شخص غړی وي مکلف دی له حکمي شخصیت غړیتوب څخه استعفاء ورکړي.

(۴) بهرني حکمي اشخاص مکلف دي د جواز لیک د اخیستلو په منظور، په افغانستان کې د خپلو دایمي دفترونو نمایندگی، جوړې او فعالې وساتي او د برېښنا انرژی- په خدمتونو پورې اړوند سندونه په هغو کې وساتي.

(۵) هغه شرکتونه چې دجوازلیک داخیستلو او قرارداد کولو په منظور غوښتنلیک وړاندې کوي مکلف دي، دخپلو ونډه والو نومونه دهغوی د هر یوه دونه یې له اندازې سره یوځای ادارې ته وړاندې کړي.

دجوازلیک ډولونه

لسمه ماده:

(۱) په دې قانون کې درج شوي جوازلیکونه عبارت دي له:

- ۱- دبرېښنا انرژۍ دتولید جوازلیک.
- ۲- دبرېښنا انرژۍ دلېږد جواز لیک.
- ۳- دبرېښنا انرژۍ دپوش جوازلیک.
- ۴- دبرېښنا انرژۍ د واردولو جوازلیک.
- ۵- دبرېښنا انرژۍ دصادرولو جوازلیک.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي جوازلیکونه د ادارې له خوا دټاکلي فیس په بدل کې اود مالي تضمین دسند له بنودلوڅخه وروسته ورکول کېږي.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوي فیسونه داوبو اوبرېښنا وزارت په وړاندیز اود حکومت په منظوري ټاکل کېږي اود ادارې له خواتحصیل اود دولت د وارداتو په حساب کې بانک ته تحویلېږي.

انواع جوازنامه

ماده دهم:

(۱) جوازنامه های مندرج این قانون عبارت اند از:

- ۱- جوازنامه تولید انرژي برق.
- ۲- جوازنامه انتقال انرژي برق.
- ۳- جوازنامه توزیع انرژي برق.
- ۴- جوازنامه توريده انرژي برق.
- ۵- جوازنامه صادره انرژي برق.

(۲) جوازنامه های مندرج فقره (۱) این ماده در بدل فیس معین و ارائه سند تضمین مالی از طرف اداره اعطاء می گردد.

(۳) فیس های مندرج فقره (۲) این ماده به پیشنهاد وزارت انرژي وآب و منظوري حکومت تعیین و از طرف اداره تحصيل و به حساب واردات دولت تحویل بانک می گردد.

(۴) اندازة تضمین مالی مندرج فقره (۳) این ماده به پیشنهاد وزارت انرژی و آب و منظوری حکومت تعیین و به حساب امانت در بانک تحویل می‌گردد.

میعاد جوازنامه

ماده یازدهم:

میعاد جوازنامه های مندرج این قانون طرز ذیل تعیین می‌گردند:

۱- جوازنامه تولید انرژی برق حداکثر الی مدت (۲۵) سال.

۲- جوازنامه انتقال انرژی برق حداکثر الی مدت (۲۵) سال.

۳- جوازنامه توزیع انرژی برق حداکثر الی مدت (۲۰) سال.

۴- جوازنامه تولید انرژی برق حداکثر الی مدت (۱۵)

(۴) ددی مادی به (۳) فقره کی ددرج شوي مالي تضمین اندازة د اوبو اوبرېښنا وزارت په وړاندیز اود حکومت په منظوری ټاکل کېږي او د امانت په حساب کې به بانک ته تحویلېږي.

دجوازلیک موده

یوولسمه ماده:

په دې قانون کې ددرج شوو جوازلیکونو موده په لاندې توګه ټاکل کېږي:

۱- دبرېښنا انرژی دتولید جوازلیک، زیات نه زیات تر (۲۵) کلونو مودې پورې.

۲- دبرېښنا انرژی دلېږد جوازلیک، زیات نه زیات تر (۲۵) کلونو مودې پورې.

۳- دبرېښنا انرژی دپخش جوازلیک، زیات نه زیات تر (۲۰) کلونو مودې پورې.

۴- دبرېښنا انرژی دواردولو جوازلیک، زیات نه زیات تر (۱۵)

کلونو مودې پورې.

سال.

۵- دبرېښنا انرژۍ د صادرولو

۵- جوازنامه صدور انرژۍ

جوازلیک، زیات نه زیات تر(۱۵)

برق حداکثر الی مدت(۱۵)

کلونو مودې پورې.

سال.

سیالمنه پروسه

پروسه رقابتي

دولسمه ماده:

ماده دوازدهم:

(۱) اداره دعامة گټو د تأمینولو په

(۱) اداره به منظور تأمین منافع

منظور، د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د

عامه، پروسه رقابتي را درمورد

وړاندې کولو د جوازلیک اخیستلو

درخواست دهندگان اخذ جوازنامه

دغوښتنلیک ورکونکو په اړه دسیالی.

عرضه خدمات انرژۍ برق طور ذیل

پروسه په لاندې ډول پیلوي:

آغاز می نماید:

۱- د وړاندې شوي غوښتنلیک په هکله

۱- نشر اطلاعیه به منظور آگاهی

د عامه پوهاوي په منظور د خبرتیا

عامه درمورد درخواست ارائه شده،

خپرول په دې شرط چې په غوښتنلیک

مشروط براینکه معلومات محرم

کې درج شوي محرم او خاص معلومات

وخاص مندرج درخواست افشاء

افشاء نه شي.

نگردد.

۲- دغوښتنلیک وړاندې کولو په

۲- دادن فرصت مدت(۴۵)

منظور، دبرېښنا انرژۍ د خدمتونو د

روزکاری بعد از نشر اطلاعیه

وړاندې کولو غوښتونکو ته د خبرتیا له

به متقاضیان عرضه خدمات انرژۍ

خپرېدو څخه وروسته د (۴۵) کاري

برق، به منظور ارائه

ورځو مودې د فرصت ورکول.

درخواست.

(۲) که چېرې اداره د خبرتیا له خپرېدو

(۲) هرگاه، اداره بعد از نشر اطلاعیه

څخه وروسته بل غوښتنلیک ترلاسه کړي، غوښتنلیکونه د (۲۵) کاري ورځو په موده کې ارزوي او د غوره شرایطو لرونکي، غوښتنلیک ورکونکي ته جواز لیک ورکوي او په هغه صورت کې چې بل غوښتنلیک ورکونکي مراجعه ونه کړي، یادشوي غوښتنلیک ورکونکي ته جواز لیک ورکوي.

د جواز لیک لرونکي مکلفیت

دیارلسمه ماده:

د جواز لیک لرونکي دلاندې مواردو په رعایتولو مکلف دی:

۱- د جواز لیک د مندرجاتو مطابق د برېښنا انرژۍ د خدمتونو وړاندې کول او تأمینول.

۲- ادارې ته د کار او بودجې د برنامو او نور د اړتیا وړ معلوماتو وړاندې کول.

۳- زیانمن شوي ته د برېښنا انرژۍ د خدمتونو په وړاندې کولو پورې له اړوندو فعالیتونو څخه دراپیداشوي زیان، جبرانول.

درخواست د پیل څخه د پیل راهیسې د (۲۵) ورځو لپاره ارزښت و نه لري او د غوره شرایطو لرونکي، غوښتنلیک ورکونکي ته جواز لیک ورکوي او په هغه صورت کې چې بل غوښتنلیک ورکونکي مراجعه ونه کړي، یادشوي غوښتنلیک ورکونکي ته جواز لیک ورکوي.

مکلفیت دارنده جوازنامه

ماده سیزدهم:

دارنده جوازنامه مکلف به رعایت موارد ذیل می باشد:

۱- تأمین و عرضه خدمات انرژي برق مطابق مندرجات جوازنامه.

۲- ارایه برنامه کار و بودجه وسایر معلومات مورد ضرورت به اداره.

۳- جبران خساره وارده ناشی از فعالیت مربوط به عرضه خدمات انرژي برق به متضرر.

۴- ارایه گزارش از فعالیت و صورت حسابات مربوط به اداره عندالمطالبه.

۵- حفظ و نگهداری اسناد و دفاتر حسابی و مصارف بهره برداری در مدت اجرای فعالیت و عرضه خدمات انرژی برق.

۶- رعایت قوانین و مقررات امور صحتی، محیط زیستی و ایمنی (تخنیک بی خطر) ساحه کار و کارکنان.

۷- پرداخت مالیات بر عایدات و پرداخت مصارف و عوارض گمرکی مطابق احکام قانون.

۸- تنظیم امور حسابی مطابق قوانین افغانستان و ستندرد های بین المللی.

۹- پرداخت فیس منظور شده.

استخدام کارگران

ماده چهاردهم:

(۱) دارنده جوازنامه مکلف است، جهت انجام فعالیت های مربوط،

۴- دمطالبی په وخت کې ادارې ته د اړوندو صورت حسابونو او فعالیت په هکله درپوت وړاندې کول.

۵- د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د وړاندې کولو په موده کې د فعالیت د اجراء او کتې اخیستې د لگښتونو او حسابي دفترونو او سندونو ساتل.

۶- د کار د ساحې او کارکوونکو روغتیايي، چاپیریال ساتنې او خونديتوب (بي خطره تخنیک) د چارو د قوانینو او مقرراتو په پام کې نیول.

۷- د قانون د حکمونو مطابق پر عایداتو باندې د مالیاتو او د گمرکي لگښتونو او عوارضو ورکړه.

۸- د افغانستان د قوانینو او د بین المللي ستندردونو مطابق د حسابي چارو تنظیمول.

۹- د منظور شوي فیس ورکړه.

د کارگرانو استخدامول

خوار لسمه ماده:

(۱) د جوازلیک لرونکی مکلف دی، د اړوندو فعالیتونو د ترسره کولو لپاره،

افغان کارگران استخدام او دهغوی دمسلكي اوفني مهارتونو د زده کړې زمينه برابره کړي.

(۲) د جوازليک لرونکی کولای شي بهرني ماهرکارکوونکي په هغه صورت کې چې په عين ياله هغې څخه په لوړه سويه کورني کارکوونکي پيدا نشي، د ادارې په اجازه استخدام کړي.

د جوازليک تمديد

پنځلسمه ماده:

(۱) د جوازليک لرونکی کولای شي، ددې قانون له حکمونو او په جواز ليک کې له درج شوو شرايطو څخه د نه سرغړونې په صورت کې، د هغه د ختمېدو له نېټې څخه (۶۰) کاري ورځې دمخه د تمديد غوښتليک له اړينو توضيحاتو او دلايلو سره په ليکلي توگه ادارې ته وړاندې کړي.

(۲) اداره مکلفه ده، غوښتليک و ارزوي او د (۲۰) کاري ورځوپه ترڅ کې هغه تاييد يا رد کړي او د تاييد په صورت کې، جوازليک تمديدوي او د

کارگران افغان را استخدام و زمينه آموزش مسلکی و مهارت فنی آنها را فراهم نماید.

(۲) دارنده جوازنامه می تواند کارگران ماهر خارجی را در صورتی که کارگران داخلی به عین سويه یا بالاتر از آن موجود شده نتواند، به اجازه اداره استخدام نماید.

تمديد جوازنامه

ماده پانزدهم:

(۱) دارنده جوازنامه می تواند، در صورت عدم تخلف از احکام این قانون و شرایط مندرج جوازنامه، درخواست تمديد آن را (۶۰) روزکاری قبل از ختم ميعاد آن با دلايل و توضيحات لازم طوركثبي به اداره ارايه نماید.

(۲) اداره مکلف است، درخواست را ارزیابی نموده و در خلال مدت (۲۰) روزکاری آن را تاييد يا رد نماید و در صورت تاييد، جوازنامه را تمديد و

رد په صورت کې دې خپل دلیونه په لیکلې توګه غوښتلیک ورکونکي ته ابلاغ کړي.

غوښتلیک ورکونکي د احوالو مطابق کولای شي د نه قناعت په صورت کې په جوازلیک یا قرار داد کې درج شوې مرجع او یا ددې قانون په یوڅلوېښتمه ماده کې درج شوو مراجعوته مراجعه وکړي.

د جوازلیک د تعلیق حالات

شپاړسمه ماده:

(۱) که چېرې د جوازلیک لرونکي په هغه کې له درج شوو شرطونو یاددې قانون له حکمونو څخه سرغړونه وکړي، اداره کولای شي هغه په لیکلې توګه، د نیمګړتیاوو پر اصلاح او د نیمګړتیاوو په لېرې کولو ته متوجه کړي یا د احوالو سره سم توصیه یا اخطار ورکړي.

(۲) که چېرې د جوازلیک لرونکي نیول شوي تجویز ته پام ونکړي، اداره کولای شي په ترتیب سره هغه د نغدې

در صورت رد، دلایل خود را طرکتي به درخواست دهنده ابلاغ نماید.

درخواست دهنده در صورت عدم ناعت می تواند حسب احوال به مرجع مندرج جوازنامه یا قرار داد و یا مراجع مندرج ماده چهل و یکم این قانون مراجعه نماید.

حالات تعلیق جوازنامه

ماده شانزدهم:

(۱) هرگاه دارنده جوازنامه از شرایط مندرج آن یا احکام این قانون تخلف نماید، اداره می تواند او را کتباً بر اصلاح و رفع نواقص توجیه یا حسب احوال توصیه یا اخطار دهد.

(۲) هرگاه دارنده جوازنامه به تجویز اتخاذ شده واقعی نگذارد، اداره می تواند بالترتیب او

را باوضع جریمه نقدی تأدیب ویا جوازنامه وی را با نظر داشت شرایط ذیل الی (۹۰) روز بحالت تعلیق درآورد:

۱- در صورت تکرار تخطی بعد از وضع جریمه الی (۲۰) روز.

۲- در صورت ادامه تخلف ویا عدم رفع نواقص با وجود اخطار و بدون دلایل مؤجه الی (۴۵) روز.

۳- در صورت غلط بودن و فریبنده ثابت شدن درخواست تمدید الی (۶۰) روز.

۴- در صورت عدم پرداخت فیس های قابل پرداخت در موعد تعیین شده و ارسال اخطار کتبی در زمینه الی (۹۰) روز.

(۳) دارنده جوازنامه می تواند در صورت عدم قناعت به امر تعلیق به مرجع حل منازعات مندرج جوازنامه یا قرارداد ویا مراجع مندرج ماده چهل ویکم این قانون مراجعه

جریمی په وضع کولوسره تأدیب او یا د هغه جوازلیک، دلاندي شرایطو په پام کې نیولوسره تر (۹۰) ورځوپورې د تعلیق په حالت کې راولي:

۱- د جریمی له وضع کولو وروسته د سرغړونې د تکرار په صورت کې تر (۲۰) ورځوپورې.

۲- د اخطار با وجود اوله مؤجهو دلایلو پرته د سرغړونې د دوام او یا د نیمگړتیاوو د نه لرې کولو په صورت کې تر (۴۵) ورځو.

۳- د تمدید د غوښتنلیک د غلط والي او تېراېستلود ثابتېدو په صورت کې تر (۶۰) ورځوپورې.

۴- په ټاکلي نېټه د ورکړې وړ فیسونو د نه ورکولو او پدې برخه کې د لیکلې اخطار د لېږلو په صورت کې، تر (۹۰) ورځوپورې.

(۳) د جوازلیک لرونکی کولای شي د تعلیق په امر د نه قناعت په صورت کې، په قرارداد یا جوازلیک کې دشخړو د حل درج شوې مرجع یاددې قانون په یوڅلوېښتمه ماده کې درج

شوو مراجعو ته مراجعه وکړي.

د جوازلیک د لغو حالات

اوو لسمه ماده:

(۱) اداره کولای شي په دې قانون کې درج شوي جوازلیکونه په لاندې حالاتو کې لغو کړي:

۱- د اټکل شوي مجازاتو له اعمال سره سره، د دې قانون په شپاړسمه ماده کې د درج شوو سرغړونو دوام په صورت کې.

۲- له مؤجهو د لیلونو پرته په جوازلیک کې د درج شوو فعالیتونو وروسته اچولو او یا وروسته کولو په صورت کې.

۳- په ټاکلي موده د ځمکې د مالیاتو او حق الاجارې دنه ورکولو په صورت کې.

۴- پر جوازلیک لرونکي باندې د افلاس د حکم د صادرېدو، په صورت کې.

(۲) د جوازلیک د لغو کولو تصمیم هغه وخت نیول کېږي چې ادارې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو مواردو په هکله جوازلیک لرونکي ته

نماید.

حالات لغو جوازنامه

ماده هفدهم:

(۱) اداره میتواند جوازنامه های مندرج این قانون را در حالات ذیل لغو نماید:

۱- در صورت ادامه تخطی های مندرج ماده شانزدهم این قانون با وجود اعمال مجازات پیش بینی شده.

۲- در صورت تأخیر یا به تعویق انداختن فعالیت های مندرج جوازنامه بدون دلایل مؤجه.

۳- در صورت عدم پرداخت مالیات و حق الاجاره زمین در میعاد معین.

۴- در صورت صدور حکم به افلاس دارنده جوازنامه.

(۲) تصمیم به الغای جوازنامه زمانی اتخاذ می گردد که اداره، دارنده جوازنامه را قبلاً در زمینه موارد مندرج فقره (۱) این ماده

رسماً هوش دار داده ولی وی بدون موجودیت دلایل مؤجه در خلال مدت مندرج هوش دار مذکور اعتنای بعمل نیاورده باشد.

(۳) دارنده جوازنامه می‌تواند در صورت عدم قناعت به مرجع حل منازعات مندرج جوازنامه یا قرارداد ویا مراجع مندرج ماده چهل و یکم این قانون مراجعه نماید.

(۴) لغو جوازنامه، دارنده آن را از مکلفیت های مندرج جوازنامه معاف نمی سازد.

(۵) هرگاه جوازنامه لغو گردد، دارنده آن مکلف است بعد از دریافت اطلاع کتبی در خلال مدت (۶) ماه تجهیزات، سامان آلات، دستگاه و تأسیسات نصب شده خویش را از ساحة مندرج جوازنامه انتقال یا آن را به فروش برساند، در این صورت وزارت انرژی و آب حق اولیت خریداری آن را دارد.

(۶) هرگاه تجهیزات، سامان آلات، دستگاه و تأسیسات نصب شده

رسماً خبرداری ورکری خو هغه له مؤجهو دلیونو پرته په یادشوي خبرداری کې د درج شوې مودې په ترڅ کې هېڅ پاملرنه نه وي کړې.

(۳) د جوازلیک لرونکی کولای شي د نه قناعت په صورت کې په جوازلیک او قرارداد کې د شخړو د حل درج شوې مرجع یا ددې قانون په یوڅلوېښتمه ماده کې درج شوو مراجعوته مراجعه وکړي.
(۴) د جوازلیک لغو، دهغه لرونکی په جوازلیک کې له درج شوو مکلفیتونو څخه نه معافوي.

(۵) که چېرې جوازلیک لغوشي، لرونکی یې مکلف دی د لیکلې خبرتیا له ترلاسه کولو وروسته د (۶) میاشتو په ترڅ کې تجهیزات، سامان آلات، خپله نصب شوې دستگاه او تأسیسات د جوازلیک له ساحې څخه ولېږدوي یا یې وپلوري، په دې صورت کې داوبو او برېښنا وزارت یې د پېرېدلو د اولویت حق لري.

(۶) که چېرې ددې مادې په (۵) فقره کې ددرج شوې مودې له تېرېدو

وروسته تجهیزات، سامان آلات، نصب شوې دستگاه او تاسیسات ونه لېږدول یا ونه پلورل شي، د اوبو او برېښنا په وزارت پورې تعلق مومي.

درېیم فصل

د برېښنا انرژۍ د تولید

د تاسیساتو احداث، ودانول

او مونتاژ

د تاسیساتو ودانول او مونتاژ

اتلسمه ماده:

د جواز لیک له اخیستلو وروسته د برېښنا انرژۍ د تولید د تاسیساتو د احداث، ودانولو او مونتاژ د لېږد او وېش له سیستم سره یا پرته له هغو څخه د ځانگړي قرارداد د عقد پر بنسټ صورت مومي.

له ځمکې څخه گټه اخیستل

نولسمه ماده:

(۱) که چېرې په قرارداد کې شامل د برېښنا انرژۍ د تولید د تاسیساتو د ودانولو او مونتاژ د اړتیاوړ ځمکه، د

بعد از سپری شدن میعاد مندرج فقره (۵) این ماده انتقال یا به فروش نرسد، به وزارت انرژی و آب تعلق می گیرد.

فصل سوم

احداث، ساختمان و مونتاژ

تاسیسات تولید

انرژي برق

ساختمان و مونتاژ تاسیسات

ماده هجدهم:

ساختمان و مونتاژ تاسیسات تولید انرژي برق با سیستم انتقال و توزیع یا بدون آن بعد از اخذ جوازنامه بر اساس عقد قرارداد جداگانه صورت می گیرد.

استفاده از زمین

ماده نهم:

(۱) هرگاه زمین مورد ضرورت اعمار و مونتاژ تاسیسات انرژي برق شامل قرارداد، ملکیت دولت باشد، مطابق

شرایط قرارداد و جوازنامه درمیعادیکه در قرارداد مشخص می‌گردد، وزارت انرژی و آب سهولت های لازم را جهت اجاره به قراردادی فراهم می‌نماید.

(۲) اداره حق داشتن راه عبور و مرور مناسب و سایر حقوق ارتفاق را که غرض اعمار ساختمان و مونتاژ تأسیسات تولید انرژی برق ضروری باشد، مساعد می‌نماید.

در صورتی که زمین مورد ضرورت حقوق ارتفاق، ملکیت شخصی باشد، اداره با در نظر داشت حقوق ارتفاق، مطابق احکام قانون در زمینه اجازه راه عبور و مرور مورد نظر را از مالک یا متصرف زمین، اخذ می‌نماید.

(۳) هرگاه مالک یا متصرف زمین مرتفق در اثر راه عبور و مرور دارنده جوازنامه خساره مند گردد، دارنده جوازنامه مکلف است، خساره وارده، را جبران نماید.

دولت ملکیت وي، قرارداد او جوازلیک د شرایطو مطابق په هغه وخت کې چې په قرار داد کې ټاکل کېږي، د اوبو او برېښنا وزارت د اجارې په منظور قراردادي ته اړینې آسانتیاوې برابروي.

(۲) اداره د برېښنا انرژۍ د تولید د تأسیساتو د ودانۍ د جوړولو او مونتاژ په منظور د تېرېدو راتېرېدولارې او د ارتفاق د نورو حقوقو چې اړین وي، د درلودلو حق مساعدوي.

په هغه صورت کې چې د اړتیاوې ځمکې د ارتفاق حقوق، شخصي ملکیت وي، اداره د ارتفاق د حقوقو په پام کې نیولوسره، د قانون د حکمونو مطابق په دې برخه کې د تگ راتگ دلارې اجازه د ځمکې له مالک یا متصرف، څخه اخلي.

(۳) که چېرې د مرتفقي ځمکې مالک یا متصرف د جوازلیک لرونکي د تگ راتگ دلارې له امله زیانمن شي، د جوازلیک لرونکي مکلف دی، اړول شوی زیان، جبران کړي.

(۴) که چپرې د مرتفق به ځمکې مالک یا متصرف، د وړاندیز شوي زیان په جبران قناعت ونه لري، کولای شي ادارې یا محکمې ته مراجعه وکړي.

دخونو اونورو ودانیو جوړول

شلمه ماده:

د جوازلیک لرونکی کولای شي د برېښنا انرژۍ په خدمتونو او د اړوندو تاسیساتو په مونتاز کې د آسانتیاوو د برابرولو په منظور، د اړتیاوړ خونې او ودانۍ جوړې کړي.

دځمکې اجاره

یوویشتمه ماده:

(۱) که چپرې د اړتیاوړ ځمکې له پاسه د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د فعالیت د اړتیاوړ ځمکې ساحه شخصي ملکیت وي، جواز لرونکی کولای شي دځمکې د مالک په موافقه، یاده شوې ځمکه په اجاره واخلي، پرته له دې دانرژۍ او اوبو وزارت کولای شي دعامه انرژۍ دتأمین په منظور، د اشخاصو د قانون مطابق ملکیتونه استملاک کړي.

(۴) هرگاه مالک یا متصرف زمین مرتفق به، به جبران خساره پیشنهاد شده قناعت نداشته باشد، می تواند به اداره یا محکمه رجوع نماید.

اعمار اتاق ها وسایر ساختمانها

ماده بیستم:

دارنده جوازنامه می تواند به منظور فراهم آوری تسهیلات خدمات انرژی برق و مونتاز تاسیسات مربوط، اتاق ها و ساختمان های مورد نیاز را اعمار نماید.

اجاره زمین

ماده بیست و یکم:

(۱) هرگاه ساحه زمین مورد نیاز فعالیت خدمات انرژی برق بالای زمین مورد نیاز، ملکیت شخص باشد، دارنده جواز می تواند، به موافقه مالک، زمین مذکور را به اجاره بگیرد، در غیر آن وزارت انرژی و آب می تواند، به منظور تأمین انرژی برق عامه ملکیت های اشخاص را مطابق به قانون استملاک نماید.

دارتفاق حق

دوه ويشتمه ماده:

(۱) که چپرې د برېښنا انرژۍ د توليد جوازليک لرونکي، دبرېښنا انرژۍ د فعاليتونو د اجراء لپاره په جوازليک کې له درج شوې ساحې څخه بهر تگ راتگ ته اړتيا ولري او ياده ساحه د ارتفاق د حقوقو له ساحې څخه زياته برخه احتوا کړي، په هغه صورت کې چې په جوازليک کې درج شوې ځمکه دولتي وي، اداره مکلفه ده، له اړوندې ادارې څخه د هغه د تگ را تگ اجازه واخلي او په هغه صورت کې چې ځمکه شخصي وي، د جواز ليک لرونکي دې هغه په اجاره واخلي.

(۲) اداره کولای شي د جوازليک لرونکي د ارتفاق د حقوقو د ساتلو په پام کې نيولوسره، د مرتفق به ساحې څخه چې د دولت ملکيت وي دگټې اخيستنې حق، بل شخص ته هم ورکړي.

حق ارتفاق

ماده بيست و دوم:

(۱) هرگاه دارنده جوازنامه توليد انرژي برق جهت اجراء فعاليت خدمات انرژي برق به عبور و مرور از ساحه خارج مندرج جوازنامه ضرورت داشته باشد وساحه مذکور بيشتر از ساحه حقوق ارتفاق را احتوا نمايد، در صورتی که زمين مندرج جوازنامه دولتي باشد، اداره مکلف است، اجازه عبور و مرور آن را از اداره مربوط اخذ نمايد و در صورتیکه زمين شخصي باشد، دارنده جواز نامه آن را به اجاره بگيرد.

(۲) اداره می تواند با رعايت حفظ حقوق ارتفاق دارنده جوازنامه، حق استفاده از ساحه مرتفق به را که ملکيت دولت باشد، به شخص ديگري نيز اعطاء نمايد.

بیامبشتبدل یا عادلانه تعویض

درویشتمه ماده:

(۱) که چپرې د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د بنسټیزو فعالیتونو په پایله کې، ځایي اوسېدونکي دخپل ځای پرېښودو ته اړېستل شي، اداره مکلفه ده، د پروژې له تطبیق څخه د مخه له اړوندو ادارو سره په همغږۍ کې، د وروستي انتخاب په توګه بل ځای ته د هغوی د مېشتېدو زمینه تثبیت کړي، په دې صورت کې د جوازلیک لرونکي مکلف دی د پروژې له تطبیق څخه دمخه، د زیانمنو د بیامبشتېدو پلان له هغوی سره په مشورې طرح او ترتیب کړي او بې ځایه شوو خلکو ته مالي اسانتیاوې یا عادلانه تعویض برابر کړي.

(۲) که چپرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی فعالیت د ادارې له خوا ترسره شي، مکلفه ده د پروژې له تطبیق څخه دمخه له اړوندو ادارو سره په مشورې د اوسېدونکو بیا مېشتېدل ترتیب او په بې ځایه شوو اوسېدونکو

اسکان مجدد یا تعویض عادلانه

ماده بیست و سوم:

(۱) هرگاه در نتیجه فعالیت زیربنایی خدمات انرژی برق، ساکنان محل مجبور به ترک محل گردند، اداره مکلف است، قبل از تطبیق پروژه در هماهنگی با ادارات ذیربط، زمینه اسکان آنها را به محل دیگر به عنوان گزینه نهایی تثبیت نماید در این صورت دارنده جوازنامه مکلف است قبل از تطبیق پروژه، پلان اسکان مجدد متضررین را در مشوره با آنها طرح و ترتیب نموده و امکانات مالی یا تعویض عادلانه را به اهالی بیجا شده، فراهم نماید.

(۲) هرگاه فعالیت مندرج فقره (۱) این ماده از طرف اداره انجام شود، مکلف است قبل از تطبیق پروژه، اسکان مجدد ساکنین را در مشوره با ادارات ذیربط ترتیب و امکانات مالی را به

پورې د اړوندولگښتونو د ورکړې او د زیان د جبران په منظور مالي اسانتیاوې برابرې کړي.

(۳) د جوازلیک لرونکی د چاپیریال ساتنې د قانون د حکمونو په رعایتولو مکلف دی.

د جوازلیک لېږدول

خلېریشتمه ماده:

(۱) د جواز لیک لرونکی کولای شي، د اړوند جوازلیک دا ټوله یا یوه برخه امتیازونه، په دې قانون کې ددرج شوو شرایطو لرونکي شخص ته دلېږدلپاره، ادارې ته وړاندیز کړي.

(۲) اداره په هغه صورت کې کولای شي د جواز لیک پرلېږد موافقه وکړي چې د هغه لرونکي خپل قانوني مکلفیتونه تر سره کړي او منتقل الیه په دې قانون کې درج شرطونو لرونکی وي او د جواز لیک دلرونکي مکلفیتونه قبول کړي.

منظور پرداخت مصارف وجبران خساره مربوط به اهالی بیجا شده فراهم نماید.

(۳) دارنده جوازنامه مکلف به رعایت احکام قانون حفاظت محیط زیست می باشد.

انتقال جوازنامه

ماده بیست و چهارم:

(۱) دارنده جوازنامه می تواند، تمام یا قسمتی از امتیازات جوازنامه مربوط را جهت انتقال به شخص واجد شرایط مندرج این قانون به اداره پیشنهاد نماید.

(۲) اداره در صورتی میتواند به انتقال جواز نامه موافقه نماید که دارنده آن مکلفیت های قانونی خویش را ایفا و منتقل الیه واجد شرایط مندرج این قانون بوده و مکلفیت های دارنده جواز نامه را متقبل شود.

خلورم فصل

تعرفي

د منظورې شوې تعرفي تطبيق

پنځه ويستمه ماده:

(۱) په مارکېټ کې د مسلط ځواک د جوازليک لرونکي کولای شي، يوازې منظورې شوې تعرفي پرمستهلکينو تطبيق کړي. د تعرفو د منظوري اخيستل د جوازليک له شرطونو څخه يو دی اوله تبعيض پرته پرتولو جوازليک لرونکو د تطبيق وړ دی.

(۲) تعرفي له مؤجهو دلایلو پرته په توپيري ډول د هېڅ شخص په ګټه ياتوان نه شي جوړيدلای.

(۳) اداره کولای شي، په لاندې حالاتو کې د برېښنا انرژۍ د تعرفو بيا کتنه وکړي:

۱- په هغه صورت کې چې د برېښنا انرژۍ د نرخونو په ټاکلو کې، د شرکتونو ترمنځ څرګند جوړجاړی ترسترګوشي.

۲- په هغه صورت کې چې د تعرفو په وضع کولو کې، يوه يا څو شرکتونو د

فصل چهارم

تعرفه ها

تطبيق تعرفه منظور شده

ماده بیست و پنجم:

(۱) دارنده جوازنامه دارای نیروی مسلط در مارکیت می‌تواند، صرف تعرفه های منظور شده را بالای مستهلکین تطبيق نماید. اخذ منظوری تعرفه ها یکی از شرایط جوازنامه بوده و بالای تمام دارندگان جوازنامه بدون تبعيض قابل تطبيق می باشد.

(۲) تعرفه ها بدون دلایل مؤجه به شکل تبعیضی به ضرر یا مفاد هېچ شخص وضع شده نمی‌تواند.

(۳) اداره می‌تواند، در حالات ذیل در تعرفه های خدمات انرژي برق تجدید نظر نماید:

۱- در صورتی که در تعیین نرخها بین شرکت‌های انرژي برق سازش مشهود ملاحظه شود.

۲- در صورتی که یک یا چند شرکت در وضع تعرفه ها به

صورت عمدی به بی ثباتی مارکیٹ اقدام نموده باشد.

۳- در صورتی که تعرفه ها از جانب شرکت ها به شکل فریبنده وضع شده باشد.

۴- تعرفه مصرف انرژی برق به طور ماهانه صادر گردد.

نشر تعرفه

ماده بیست و ششم:

(۱) دارنده جوازنامه دارای نیروی مسلط در مارکیٹ مکلف است، جدیدترین تعرفه انواع خدمات انرژی برق عرضه شده در مارکیٹ را قرارذیل نشر نماید:

۱- ثبت تعرفه منظور شده در اداره.

۲- نشر کاپی تعرفه ها در ویب سایت مربوط، جهت دسترسی عامه طور رایگان.

۳- نگهداری کاپی تعرفه ها در دفاتر مربوط جهت استفاده عامه.

مارکیٹ به بی ثباتی کولو کی په عمدی توگه اقدام کری وی.

۳- په هغه صورت کی چې د شرکتونو له خوا تعرفی په غولونکی ډول وضع شوې وی.

۴- د برېښنا انرژی د مصرف تعرفه دې میاشتنې صادره شي.

د تعرفی خپرول

شپرویشتمه ماده:

(۱) په مارکیٹ کی د مسلط ځواک لرونکی جوازلیک خاوند مکلف دی، په مارکیٹ کی د برېښنا انرژی د وړاندې شوو ډول ډول خدمتونو ډېرې نوې تعرفی، په لاندې توگه خپرې کری:

۱- په اداره کی د منظورې شوې تعرفی ثبت.

۲- د عامه لاس رسی لپاره، په اړوند ویب سایت کی په وړیا توگه د تعرفو د کاپی خپرول.

۳- د عامه گټې اخیستنې لپاره په اړوندو دفترونو کی د تعرفو د کاپی ساتل.

(۲) په مارکیټ کې د مسلط ځواک لرونکي جوازلیک خاوند مکلف دی، په جوازلیک کې د اټکل شوو شرایطو مطابق غوښتونکو ته د ادارې له خوا د ټاکل شوي اجرت په مقابل کې د تعرفې ټولې برخې برابرې کړي.

پنځم فصل

سیالي

په بازار کې د مسلط ځواک تثبیتول

اووه ویستمه ماده:

هغه جوازلیک لرونکی چې د ادارې له خوا په بازار کې د مسلط ځواک په توګه تثبیت شي، مکلف دی، د اړوندې کړنلارې مطابق د (۱۰) لسو کاري ورځو په ترڅ کې په بازار کې د مسلط ځواک په توګه، ادارې ته د خپلو نوو مسئولیتونو د ثبت په خاطر، لیکلې غوښتنلیک وړاندې کړي.

(۲) دارنده جوازنامه دارای نیروی مسلط در مارکیټ مکلف است، تمام بخش های تعرفه را برای متقاضیان در مقابل اجرت تعیین شده از طرف اداره مطابق شرایط پیشبینی شده جوازنامه، تهیه نماید.

فصل پنجم

رقابت

تثبیت نیروی مسلط در بازار

ماده بیست و هفتم:

دارنده جوازنامه که از طرف اداره به حیث نیروی مسلط در بازار تثبیت گردد، مکلف است، در خلال (۱۰) روز کاری طبق طرز العمل مربوط درخواست کتبی را غرض ثبت مسئولیت های جدید شان بحیث نیروی مسلط در بازار به اداره ارائه نماید.

په مارکېټ کې له مسلط ځواک

څخه ناوړه گټه اخیستنه

اته ویشتمه ماده:

(۱) په مارکېټ کې د مسلط ځواک لرونکي د جوازلیک درلودونکی نه شي کولای هغه فعالیتونه چې له مارکېټ څخه د ناوړې گټې اخیستنې لامل شي، سرته ورسوي. لاندې موارد په مارکېټ کې له مسلط ځواک څخه ناوړه گټه اخیستنه گڼل کېږي:

۱- له غوښتنې څخه وروسته د یوې میاشتنې مودې په ترڅ کې او په معقولو حدودو او شرایطو سره د محدودو سرچینو د برابرولو په هکله، د سیالي کونکي غوښتنې ته د مثبت ځواب نه وړاندې کول، په دې شرط چې د جوازلیک لرونکی دغه شان اسانتیاوې په واک کې ولري.

۲- په مارکېټ کې د مسلط ځواک لرونکي جوازلیک د خاوند له خوا د شرایطو، حدودو په وضع کولو او د بې په ټاکلو سره د برېښنا انرژۍ

سوء استفاده از نیروی مسلط

درمارکیت

ماده بیست و هشتم:

(۱) دارنده جوازنامه دارای نیروی مسلط درمارکیت نمی تواند فعالیت های راکه منجر به سوء استفاده از مارکیت گردد، انجام دهد. موارد ذیل، سوء استفاده از نیروی مسلط در مارکیت پنداشته می شود:

۱- عدم ارائه جواب مثبت به تقاضای رقابت کننده در مورد تهیه منابع محدود بعد از تقاضا در خلال مدت یک ماه و به شرایط و حدود معقول، مشروط بر اینکه دارنده جوازنامه چنین تسهیلات را در اختیار داشته باشد.

۲- یکجا ساختن خدمات انرژی برق با وضع شرایط، حدود و تعیین قیمت از طرف دارنده جوازنامه دارای نیروی

مسلط درمارکیت و تحمیل آن به حیث یک شرط یا شرایط بالای رقابت کننده جدید جهت کاهش رقابت.

۳- سبقت در اکتساب یا حفظ منابع محدود به شمول حق عبور و مرور، جهت پیشبرد فعالیت های خدمات انرژی برق به منظور جلوگیری از دخول سایر رقابت کنندگان در مارکیت.

۴- عرضه خدمات به قیمت نازل تر از قیمت تمام شد یا نرخ دیگری که از طرف وزارت انرژی و آب منظور شده باشد.

۵- تخفیف در یک خدمت جهت کاهش رقابت و تلافی آن در خدمت دیگر. مواردیکه وزارت انرژی و آب چنین تخفیف را در تعرفه ها بصورت مشخص تائید و از جانب حکومت منظور شده باشد، از این امر مستثنی است.

۶- نارسایی در اجرای تعهدات اتصال ذات البینی مطابق احکام این

دخدمتونویوخی کول اودسیالی. د رایتولو لپاره پرنوی سیالی کونکی باندي د یوه شرط یا شرایطو په توگه د هغو تحمیلول.

۳- مارکېټ ته د نورو سیالی کونکو له ورنوتلو څخه د مخنیوي په منظور د برېښنا انرژۍ د فعالیت د پرمخ بیولو په منظور د تگ را تگ د حق په گډون د محدودو سرچینو په لاسته راوړلو یا ساتلو کې سبقت (مخکې کېدل).

۴- له تمامې شوې بېي یا له هغه نرخ څخه چې دبرېښنا او اوبو وزارت له لوري منظور شوی دی، په ټیټه بیه د خدمتونو وړاندې کول.

۵- د سیالی د کمولو لپاره په یوه خدمت کې ټیټوالی او په بل خدمت کې دهغه تلافی. هغه موارد چې د برېښنا او اوبو وزارت په مشخص ډول تأیید او د حکومت له خوا منظور شوي وي په تعرفو کې دا ډول تخفیف، له دې امر څخه مستثنی دي.

۶- ددې قانون د حکمونو مطابق د خپل منځي پیوستون دتعهداتو په ترسره

کولوکي نارسايي.

۷- له سيالي کونکوسره دخپل منځي پيوستون په تأمين يانورو خدمتونو او آسانتياووکي تبعيض.

هغه شرطونه چې ديو دتوپير، دآسانتياوود نارسايي يا دلاس رسي وړ سرچينو پربنسټ مؤجه وي، له دې امرڅخه مستثني دي.

(۲) لاندې اقدامات چې د مارکېټ دپراختيا او هغه ته دسيالي کونکو د ننوتلو مخه نيسي، هم منع دي:

۱- دسيالي کونکي يا د هغو دواړه تاواني کولو په غرض د بيې د لورولو يا ټيټولو لپاره د عمده خرڅلاو (پلور) په ترڅ کې سيالي کونکي ته د بيې ټاکل چې دسيالي کونکي دگټې يا مارکېټ ته دننوتلو امکان پاتې نه شي.

۲- له خرڅلاو څخه ددې کولو په منظور له جواز ليک لرونکي څخه غوښتنه يادسيالي کونکي مجبورل.

۳- د اړوندې شبکې د تخنيکي مشخصاتو يا د هغود بيې عيارول په

قانون.

۷- تبعيض درتأمين دسترسي اتصال ذات البيني يا ساير خدمات يا تسهيلات به رقابت کنندگان.

شرایطی که براساس تفاوت قیمت‌ها، نارسایی تسهیلات یا منابع قابل دسترسی مؤجه باشد، از این امر مستثني است.

(۲) اقدامات ذیل که جلوتوسعهٔ مارکیت را گرفته و مانع دخول رقابت کنندگان به آن می‌گردد نیز ممنوع می‌باشد:

۱- تعیین قیمت به رقابت کننده حین فروش عمده جهت صعود یا تنزیل قیمت غرض متضرر ساختن رقابت کننده یا هردوی آن که امکان نفع بردن یا دخول رقابت کننده به مارکیت باقی نماند.

۲- تقاضا از دارندهٔ جوازنامهٔ یا وادار کردن رقابت کننده به منظور اجتناب از فروش.

۳- عیار نمودن مشخصات تخنيکی شبکهٔ مربوط یا قیمت آن به نحوی

که مانع فعالیت شبکه ها یا خریداری خدمات رقابت کننده گردد.

۴- اجتناب از ارائه معلومات تخنیکي به موقع، منابع محدود، مشخصات وسایر معلومات تجارتي مورد ضرورت به رقابت کننده جدید جهت عرضه خدمات.

۵- استفاده از معلومات حاصل شده از رقابت کننده درمورد اتصال ذات البینی یا عرضه خدمات به وسیله دارنده جوازنامه دارای نیروی مسلط به منظور رقابت با آنها.

فعالیت های ضد رقابت

ماده بیست ونهم:

هیچ شخص نمی تواند به فعالیت های محدودکننده یا متشنج کننده رقابت عرضه خدمات انرژی برق درمارکیت اقدام نماید، موارد ذیل شامل این فعالیت شمرده می شود:

داسی پول چي دشبکو د فعالیت یا دسیالی کوونکي د خدمتونو د پیریدلو مانع وگرخي (خنلوشي).

۴- نوي سیالی کوونکي ته دخدمتونو د وړاندې کولو لپاره پروخت د تخنیکي معلوماتو، محدودو سرچینو، مشخصاتو او د اړتیاوړ نورو سوداگریزو معلوماتو له وړاندې کولو څخه ډډه کول.

۵- دخپل منځي پیوستون یاد مسلط ځواک لرونکي جوازلیک خاوند په وسیله له سیالی کوونکو څخه د خدمتونو د وړاندې کولو په هکله له لاس ته راغلو معلوماتو څخه ګټه اخیستل، له هغوی سره دسیالی په منظور.

دسیالی ضد فعالیتونه

نهمه ویشتمه ماده:

هېڅ شخص نشي کولای په مارکېټ کې د برېښنا انرژۍ د خدمتونو د وړاندې کولو دسیالی په محدودو وړونکو یا ګاډو وړونکو فعالیتونو لاس پورې کړي، لاندې موارد په دې فعالیت کې شامل ګڼل کېږي:

۱- تعیین قیمت ها یا سایر شرایط یا حدود خدمات در مارکیٹ انرژي برق.

۲- تعیین شخصی که در مارکیٹ انرژي برق برنده قرارداد می شود.

۳- تقسیم، مشارکت یا تعیین مارکیٹ های انرژي برق.

تشخیص حالت سوء استفاده از

نیروی مسلط در مارکیٹ و

فعالیت های ضد رقابتی

ماده سی ام:

اداره می تواند، خود یا بالاثرشکایت یا اطلاع، موارد سوء استفاده از نیروی مسلط در مارکیٹ یا فعالیت ضد رقابتی دارنده جوازنامه را تثبیت و در زمینه تجویز لازم اتخاذ نماید. تجویز اداره در زمینه مستوجب تعمیل شناخته می شود. مگر اینکه طرف مقابل به آن قناعت نداشته و به مرجع حل منازعات یا محکمه اعتراض نماید.

۱- د بیویا د برېښنا انرژي په مارکېټ کې د خدمتونو د نورو شرایطو یا حدودو ټاکل.

۲- د هغه شخص ټاکل چې د برېښنا انرژي په مارکېټ کې د قرارداد گټونکی کېږي.

۳- د برېښنا انرژي د مارکېټونو وېش، مشارکت یا ټاکل.

په مارکېټ کې له مسلط ځواک

څخه د ناوړې گټې اخیستنې د حالت

تشخیصول اود سیالی ضد فعالیتونه

دېرشمه ماده:

اداره کولای شي، خپله یا د خبرداري اوشکایت له مخې، په مارکېټ کې له مسلط ځواک څخه د ناوړې گټې اخیستنې موارد یا د جوازلیک لرونکي سیالی ضد فعالیتونه تثبیت او په هکله یې لازم تجویز ونیسي. په دې برخه کې د ادارې تجویز، د تعمیل مستوجب پېژندل کېږي. خو دا چې مقابل لوری پر هغه قناعت ونه لري اود شخړو د حل مرجع یا محکمې ته اعتراض وکړي.

له ناوړې ګټې اخیستنې یا سیالی
ضد فعالیتونو څخه مخه نیوونکي
تدبیرونه

یو دېرشمه ماده:

اداره مکلفه ده د مسلط ځواک له ناوړې ګټې اخیستنې یا سیالی ضد فعالیتونو څخه د مخنیوي په منظور، لاندې تدبیرونه ونیسي:

۱- دهغو اقداماتو چې په ناوړې ګټې اخیستنې یا سیالی ضد فعالیت تمامېږي، د مخنیوي او یا له هغو څخه د را پیداشو اغېزو د کمولو په منظور د یوه هیئت ګمارل.

۲- د مؤظفوا اشخاصو له خوا د برابر شوي رپوټ خپرل او د منع شوو فعالیتونو له توقف یا دوام څخه د معلوماتو لاسته راوړل او پرمار کېت، سیالی کونکو او مستهلکینو باندې له یادو شوو فعالیتونو څخه د راپیدا شوو منفي اغېزو د له منځه وړلو په منظور، د لازمو اقداماتو ترلاس لاندې نیول.

۳- د تمامی شوې بیې پربنسټ د تعرفو

تدابیر باز دارنده از سوء
استفاده یا فعالیت ضد
رقابت

ماده سی و یکم:

اداره مکلف است به منظور جلوگیری از سوء استفاده نیروی مسلط یا فعالیت ضد رقابت تدابیر ذیل را اتخاذ نماید:

۱- توظيف یک هیئت به منظور متوقف ساختن اقداماتیکه منجر به سوء استفاده یا فعالیت ضد رقابت گردیده و یا کاهش اثرات ناشی از آن.

۲- بررسی گزارش تهیه شده از طرف اشخاص مؤظف و کسب معلومات از توقف یا ادامه فعالیت های ممنوع واتخاذ اقدامات لازم به منظور امحای اثرات منفي ناشی از فعالیت های مذکور بالای مارکیت، رقابت کنندگان و مستهلکین.

۳- مکلف ساختن اشخاص

د برابرولو او په اداره کې له ثبت وروسته د (۲۰) کاري ورځو په موده کې د هغو د تطبیق په تصمیم کې د شاملو اشخاصو مکلفول.

۴- د سوداګرۍ دځینو برخو له مالکیت یا دبل شرکت یا د هغه د حسابونو د دفتر د فعالیت له منع نه له نیول شوو تصمیمونو څخه دمتکرر سرغړونکي محرومول په دې شرط چې جوازلیک لرونکي ته چې د داسې تصمیم له نیولو څخه له د وړاندې څخه په لیکلې ډول خبرداری ورکړی وي اودنوموړي تصمیم په اغېزمنتوب ډاډمن وي.

شامل تصمیم به تهیه تعرفه ها بر اساس قیمت تمام شد و تطبیق آن الی مدت (۲۰) روز کاری بعد از ثبت در اداره.

۴- محروم ساختن متخلف متکرر از تصمیم اتخاذ شده از مالکیت در بعضی از بخش های تجارتي یا منع فعالیت شرکت دیگر یا دفتر حسابات آن، مشروط بر اینکه، دارنده جوازنامه را قبلاً از اتخاذ چنین تصمیم کتباً هوشدار داده وبه مؤثریت تصمیم مذکور اطمینان داشته باشد.

شپږم فصل

دشبکې خپل منځي نښلونه

اوهغې ته لاسرسی

دخپل منځي نښلونې ژمنې

دوه دېرشمه ماده:

(۱) د جوازلیک لرونکي مکلف دی، د برېښنا انرژۍ د شبکو اړوند خپل منځي نښلونه ددې قانون د حکمونو او په

فصل ششم

اتصال ذات البيني شبکه

ودسترسی به آن

تعهدات اتصال ذات البيني

ماده سي و دوم:

(۱) دارنده جوازنامه مکلف است، اتصال ذات البيني شبکه های انرژي برق مربوط را بانظر داشت احکام این

قانون و شرایط مندرج جوازنامه مربوط
تأمین نماید.

(۲) دارنده جوازنامه دارای نیروی
مسلط درمارکیت، اتصال ذات البینی
را درنقاط ممکن تخنیکي طور مؤثر و
بدون تبعیض دربین سایر دارندگان
جوازنامه تأمین می نماید.

(۳) دارنده جوازنامه دارای نیروی
مسلط درمارکیت مکلف است،
معلومات محاسبوی، مشخصات
تخنیکي، مشخصات شبکه،
شرایط و حدود آنرا همراه با قیمت
تائید شده از طرف اداره به دسترس
سایر دارندگان جوازنامه
قرار دهد.

(۴) اداره می تواند، دارندگان جوازنامه
دارای نیروی مسلط درمارکیت را
طوری مکلف نماید، که تحت شرایط
یکسان، امکانات معادل را که شامل
قیمت، میعاد زمانی و کیفیت می گردد،
به دسترس رقابت کنندگان وابسته و غیر
وابسته قرار دهند.

(۵) دارنده جوازنامه می تواند

اروند جوازلیک کي درج شوو شرایطو
ته په پام سره تأمین کړي.

(۲) په مارکېټ کې د مسلط ځواک
لرونکي جوازلیک ځاوند، په اغېزمنه
توګه او له توپیر پرته د ټولو جوازلیک
لرونکو ترمنځ په ممکنو تخنیکي
نقطو کې خپل منځي نښلونه تأمینوي.

(۳) په مارکېټ کې د مسلط ځواک
لرونکي جوازلیک درلودونکی مکلف
دی، د ادارې له خوا له تأیید شوې بېي
سره یوځای محاسبوي معلومات،
تخنیکي مشخصات، د شبکې
مشخصات او د هغې شرایط او حدود د
ټولو جوازلیک لرونکو په واک کې
ورکړي.

(۴) اداره کولای شي، په مارکېټ کې
د مسلط ځواک لرونکي د جوازلیک
ځاوند په داسې توګه مکلف کړي، چې
تربوشان شرایطو لاندې معادل امکانات
چې بېي، زماني میعاد او کیفیت پکې
شاملېږي وابسته او غیر وابسته سیالي
کوونکو ته په واک کې ورکړي.

(۵) د جوازلیک لرونکی کولای شي

تقاضای عرضه اتصال ذات الیینی را بنابر دلایل مؤجه عدم امکانات تخنیکي رد نماید.

(۶) هرگاه اتصال ذات الیینی در یک نقطه مشخص تقاضا شده بنابر دلایل تخنیکي غیر عملی و در یک یا چند نقطه دیگر عملی باشد، عرضه کننده مکلف است، تمام شرایط تخنیکي و تجارتي را که امکان اتصال را میسر می سازد با دلایل آن به متقاضی توضیح دهد.

(۷) دارندگان جوازنامه که دارای نیروی مسلط درمارکیت نمی باشند، حق دارند درمورد شرایط و حدود اتصال ذات الیینی با یک دیگر مذاکره نمایند، در صورت عدم رسیدن به موافقه، می توانند اتخاذ تصمیم در زمینه را به وزارت انرژی و آب موکول سازند. تصمیم اتخاذ شده از طرف وزارت انرژی و آب بالای طرفین قابل تطبیق می باشد.

دخپل منخي نښلوني دوراندې کولو غوښتنه، د تخنیکي امکاناتو دنه شتون دمؤ جهو دلایلو پربناء، رد کړي.

(۶) که چېرې خپل منخي نښلونه په یوه غوښتل شوې مشخصه نقطه کې د تخنیکي دلایلو پر بناء غیر عملی او په یوه یا څو نورو نقطو کې عملی وي، وړاندې کوونکی مکلف دی، ټول تخنیکي او سوداگریز شرایط چې د نښلوني امکانات اسانوي دهغو له دلایلو سره غوښتونکي ته واضح کړي.

(۷) هغه جوازلیک لرونکي چې په مارکېټ کې د مسلط ځواک لرونکي نه دي، حق لري چې له یو بل سره دخپل منخي نښلوني د شرایطو او حدودو په هکله خبرې وکړي، موافقې ته دنه رسېدو په صورت کې، کولای شي په دې برخه کې تصمیم نیول داوبو او برېښنا وزارت ته موکول کړي. داوبو او برېښنا وزارت له خوا نیول شوی تصمیم، پردواړو لورو د تطبیق وړ دی.

دخپل منځي نښلونو دنقطو وړاندیز

دري دېرشمه ماده:

(۱) په مارکېټ کې د مسلط ځواک لرونکي جوازلیک خاوند مکلف دی، د دې قانون د حکمونو مطابق د نښلونې د غوښتل شوو نقطو فهرست د منظوري لپاره ادارې ته وړاندې کړي.

(۲) هغه جوازلیک لرونکی چې د ادارې له خوا په مارکېټ کې د مسلط ځواک په توګه تثبيت شوی دی، مکلف دی له تثبيت وروسته د (۲۰) کاري ورځو مودې په ترڅ کې، د نښلونې د نقطو وړاندیز چې دلاندې سوداګریزو او تخنیکي معلوماتو لرونکی وي، د منظوري په غرض ادارې ته وړاندې کړي.

په تخنیکي وړاندیز کې شامل دي:

- ۱- د نښلونې د ټولو ستندردونو لست، خدمتونه او د هغو تشریح.
- ۲- د نښلونې دنقطو ځایونه او دهغو د وصل او قطع حدود او شرایط.
- ۳- د نښلونې او مقاومت د اجراء وړ ټولې

پیشنهاد نقاط اتصال ذات البینی

ماده سی وسوم:

(۱) دارنده جوازنامه دارای نیروی مسلط در مارکیت مکلف است، مطابق احکام این قانون فهرست نقاط تقاضا شده اتصال را جهت منظوری به اداره ارائه نماید.

(۲) دارنده جوازنامه که از طرف اداره به حیث نیروی مسلط در مارکیت تثبیت گردیده است، مکلف است در خلال مدت (۲۰) روز کاری بعد از تثبیت، پیشنهاد نقاط اتصال را که حاوی معلومات تخنیکي و تجارتي ذیل می باشد، غرض اخذ منظوری به اداره ارائه نماید.

پیشنهاد تخنیکي شامل:

- ۱- لست تمام ستندردهای اتصال، خدمات و تشریح آن.
- ۲- موقعیت های نقاط اتصال، شرایط و حدود وصل و قطع آن.
- ۳- تمام ضرورت های تخنیکي قابل

- تخنیکي اړتیاوې.
- ۴- د نښلوني دکاري ازموينې شرايط.
- ۵- د نښلوني په وخت کې د برېښنا د جريان کنترول.
- ۶- د نښلوني دمزيو(لینونو) دپېژندلو لپاره اړتیاوې.
- ۷- د نښلوني دموافقه ليک دهرډول بدلونونو، ضمايمو اودفسخ د شرايطو د خبرور کوني داقل حد شرايط.
- ۸- ددې قانون له حکمونو سره سم د نښلوني دامکان د را منځته کولو لپاره د اړتياوړ نور تخنیکي معلومات.
- په سوداگريز وړانديز کې شامل دي:
- ۱- د اجراء وړ تعرفې او په هغو پورې د اړوندو شرايطو حدود په داسې ډول چې مناسب، عادلانه اودعوایدو اولگښتونو د زیاتېدو د اټکل پر بنسټ وي.
- ۲- دساتنې وړ محرمانه معلومات.
- ۳- ددې قانون له حکمونو سره سم دخپل منځي نښلوني د اجراء لپاره د اړتياوړ، نور سوداگريز معلومات.
- اجرای اتصال و مقاوله ها.
- ۴- شرايط امتحان کاری اتصال.
- ۵- کنترول جريان برق حين اتصال.
- ۶- نیازمندی ها غرض شناسایی لین های اتصال.
- ۷- حد اقل شرايط اطلاع دهی هر نوع تغییرات، ضمايم وفسخ شرايط موافقتنامه اتصال.
- ۸- سایر معلومات تخنیکي مورد ضرورت جهت به وجود آوردن امکان اتصال مطابق احکام این قانون.
- پیشنهاد تجارتي شامل:
- ۱- تعرفه های قابل اجراء وحدود شرايط مربوط به آن، بنحویکه مناسب، عادلانه وبر اساس پیشیني افزایش عواید و مصارف باشد.
- ۲- معلومات محرمانه قابل حفظ.
- ۳- سایر معلومات تجارتي مورد ضرورت به منظور اجرای اتصال ذات البینی مطابق احکام این قانون.

(۳) اداره مکلف است با دریافت پیشنهاد نقاط اتصال، اطلاعیه‌ی را به منظور جمع آوری نظریات عامه صادر و آنرا در ویب سایت مربوط نشر نماید و بعد از رسیدگی به نظریات و جواب ارایه شده، نقاط اتصال را مورد استفاده قرار می دهد.

(۴) اداره می تواند، پیشنهاد نقاط اتصال ذات البینی را با نظر داشت احکام مندرج فقره (۲) این ماده تعدیل نماید.

(۵) دارنده جوازنامه که مسئولیت تأمین اتصال ذات البینی را مطابق احکام این قانون به عهده دارد، مکلف است اتصال ذات البینی را براساس پیشنهاد منظور شده نقاط اتصال ذات البینی انجام دهد. تغییر در پیشنهاد نقاط اتصال ذات البینی قبل از اخذ منظوری و ثبت در اداره جواز ندارد.

(۳) اداره مکلفه ده د نبلونی د نقطو د وړاندیز په لاسته راوړلو سره، دعامه نظریو د راټولولو لپاره خبرتیا صادره او په خپل اړوند وېبپاڼه کې یې خپره کړي نظریو او وړاندو شوو ځوابونو ته له رسېدگۍ وروسته، د نبلونی نقطې ترکتې اخیستنې لاندې ونیسي.

(۴) اداره کولای شي، ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوو حکمونو ته په پام سره، د خپل منځي نبلونی وړاندیز شوې نقطې تعدیل کړي.

(۵) هغه جوازلیک لرونکی چې ددې قانون له حکمونوسره سم دخپل منځي نبلونی دتأمین مسئولیت په غاړه لري، مکلف دی خپل منځي نبلونه دخپل منځي نبلونی دمنظور شوي وړاندیزپربنسټ سرته ورسوي. د خپل منځي نبلونی د نقطو په وړاندې کې تغییر د منظوری له اخیستلو او په اداره کې له ثبت څخه مخکې جواز نلري.

دنبلوني دنقطو دورانديز تطبيق

څلور دېرشمه ماده:

(۱) دخپل منځي نښلوني دخدمتونو وړاندې کوونکي مکلف دی، پر منظور شوي وړاندیز ولاړ غوښتنلیک دلاسته راوړلو له نېټې څخه د (۳۰) کاري ورځو په ترڅ کې، ځواب وړاندې کړي.

(۲) که چېرې دخپل منځي نښلوني د خدمتونو وړاندې کوونکي، د غوښتل شوو نقطو په نښلوني قادر نه وي، مکلف دی غوښتونکي له موضوع څخه خبر کړي او هغه ته بل بدیل وړاندیز کړي. پر وړاندیز شوي بدیل د اړخونو د توافق په صورت کې، اړخونه اړوند قرار داد تړي او تړل شوي قراردادونه د ادارې په ویب سایټ کې خپرېږي.

د نه موافقې په صورت کې، غوښتونکي کولای شي دشخړې دحل په غرض ادارې ته مراجعه وکړي، په دې صورت کې دادارې له خوانیول شوی تصمیم د

تطبيق پیشنهاد نقاط اتصال

ماده سی وچهارم:

(۱) عرضه کننده خدمات اتصال ذات البینی مکلف است، در خلال مدت (۳۰) روز کاری از تاریخ دریافت درخواست متکی بر پیشنهاد منظور شده، جواب ارائه نماید.

(۲) هرگاه عرضه کننده خدمات اتصال ذات البینی قادر به اتصال نقاط تقاضا شده نباشد، مکلف است موضوع را به اطلاع متقاضی رسانیده و بدیل دیگری را برای وی پیشنهاد نماید. در صورت توافق طرفین به بدیل پیشنهادی، طرفین قرارداد مربوط را عقد می نمایند و قراردادهای عقد شده در ویب سایت اداره به نشر می رسد.

در صورت عدم موافقه، متقاضی می تواند غرض حل منازعه به اداره مراجعه نماید در این صورت تصمیم اتخاذ شده اداره قابل تعمیم

تعمیل وردی.

می باشد.

اووم فصل

ملکیتونو ته لاسرسی

له ملکیتونو څخه گټه اخیستنه

پنځه دېرشمه ماده:

(۱) د جوازلیک لرونکی کولای شي، له عامه ملکیت او لویو لارو څخه دبرېښنا انرژۍ دلېږد، وېش، واردولو او صادرولو د خدمتونو د شبکو د جوړولو، ساتنې، څارنې او فعالولو او بیاوډانولو په منظور خپله یا د ادارې له لارې د اړوندو ادارو موافقه لاسته راوړي.

(۲) اداره کولای شي، د اړوندو ادارو دغوښتنې په صورت کې چې دهغوی په واک کې وي، دبرېښنا انرژۍ جوازلیک لرونکي ته دشبکې دمسیر دبدلون، لېږد، وېش، واردولو او صادرولو په هکله لازمه لارښوونه وکړي.

(۳) اداره کولای شي د اړوندو ادارو یا د ځمکې دمالک د موافقې په لاسته

فصل هفتم

دسترسى به ملکیتها

استفاده از ملکیتها

ماده سی و پنجم:

(۱) دارنده جوازنامه می تواند، به منظور احداث، حفظ و مراقبت و فعال ساختن شبکه خدمات انتقال، توزیع، توريد و صدور انرژى برق از شاهراه ها و ملکیت های عامه، خود یا از طریق اداره موافقه ادارات مربوط را حاصل نماید.

(۲) اداره می تواند، در صورت درخواست ادارات ذیربط که در داخل صلاحیت آنها باشد، دارنده جوازنامه را در خصوص تغییر مسیر شبکه، انتقال، توزیع، توريد و صدور انرژى برق رهنمایی لازم نماید.

(۳) اداره می تواند باکسب موافقه ادارات ذیربط یا مالک زمین،

اجازة احداث، حفريات يا تمديد
کيل ها را در سطح زمين، زير
زمين يا مسير شبکه های انرژی برق
در حدود شرایط مناسب به
دارنده جوازنامه اعطاء
نماید.

(۴) دارنده جوازنامه در صورتی
می تواند از تسهیلات مندرج این ماده
استفاده نماید که موجب اخلاص
عملیات شبکه های موجود انرژی برق
یا تدابیر و قایوی حفظ و نگهداری
راه های عمومی، آبرسانی
و کانالیزاسیون، پایپ لین های نفت
و گاز، تأسیسات مخابراتی و یا سایر
تأسیسات عام المنفعة گردد.

(۵) مصارف تغییر موقعیت یا تعدیل
تسهیلات عرضه شده موجود که
مطابق احکام این قانون برای شبکه
جدید اعطاء می شود، به عهده
تقاضاکننده و مصارف تدابیر محافظوی
مندرج این ماده به عهده دارنده
جوازنامه می باشد.

راورلو سره، د برېښنا انرژۍ جوازلیک
لرونکي ته د مناسبو شرایطو په حدودو
کې د ځمکې پرمخ، یا تر ځمکې لاندې
یا د برېښنا شبکو په مسير کې د
ودانولو، کیندنو یا د کیلونو د غځولو
اجازه ورکړي.

(۴) جوازلیک لرونکی په هغه صورت
کې کولای شي په دې ماده کې له درج
شوو آسانتیاوو څخه ګټه واخلي چې د
برېښنا انرژۍ د موجودو شبکو د
عملیاتو یا د لویو لارو، اوبو رسونو او
کانالیزاسیون، د نفت او ګازو د نل
لیکو، مخابراتي تأسیساتو یا نورو عام
المنفعه تأسیساتو د ساتنې او قایې د
تدبیرونو د ګډوډېدو موجب نه شي.

(۵) د موقعیت د بدلون لګښتونه یا د
موجودو وړاندو شوو آسانتیاوو تعدیل
چې د دې قانون د حکمونو مطابق نوې
شبکې ته ورکول کېږي، د غوښتونکي
پر غاړه او په دې ماده کې د درج شوو
محافظوي تدبیرونو لګښتونه د جوازلیک
لرونکي پر غاړه دي.

د تاريخي، فرهنگي، لرغونو آثارو او

د ژوند چاپيريال ساتنه

شپږدېرشمه ماده:

د جوازليک لرونکي مکلف دي، د ودانولو يا اړوندو فعاليتونو د دايرولو يا د برېښنا انرژۍ د شبکو د ساتنې او څارنې په وخت کې د اړوندو قوانينو د حکمونو مطابق داهميت لرونکو تاريخي، فرهنگي او لرغونو ځايونو او چاپيريال ساتنه په پام کې ونيسي.

له گاه(شريك) ځای څخه گټه

اخيستل

اوو دېرشمه ماده:

(۱) که چېرې د جوازليک لرونکي، دپام وړ لاندې دستگاوي په داسې ځای کې نصب کړي چې بله شبکه بالفعل په هم هغه ځای کې فعاليت کوي، مکلف دي، په دې برخه کې دپخوانيو جواز لرونکو موافقه ترلاسه کړي.

(۲) په هغه صورت کې چې يو واحد ځای ترگاډې (شريكې) گټې اخيستنې لاندې راشي، لگښتونه يې دشریکانو په

حفظ آثار تاريخي، فرهنگي،

باستاني و محيط زيست

ماده سي و ششم:

دارنده جوازنامه مکلف است، حين احداث يا تدوير فعاليت هاي مربوط يا حفظ و مراقبت شبکه هاي انرژي برق، حفظ و نگهداري محلات با اهميت تاريخي، فرهنگي، باستاني و محيط زيست را مطابق احکام قوانين مربوط رعايت نمايد.

استفاده از محلل

مشترک

ماده سي و هفتم:

(۱) هرگاه دارندگان جوازنامه، دستگاه های مورد نظر را درمکانی نصب نماید که شبکه دیگری بالفعل در آن فعالیت می نماید، مکلف است، موافقت دارندگان جوازنامه قبلی را درزمینه حاصل نماید.

(۲) در صورتی که مکان واحد مورد استفاده مشترک قرارگیرد مصارف آن به موافقه شرکاء

بين آنها تقسيم می‌گردد در غیر آن، طرفین می‌توانند موضوع را غرض اتخاذ تصمیم به اداره ارائه نمایند.

(۳) دارنده جوازنامه دارای نیروی مسلط در مارکیت مکلف است، تعرفه ها، شرایط و حدود استفاده از مکان مشترک را در اداره ثبت نماید.

فصل هشتم

حمایت از مستهلکین

انرژی برق

شرایط عرضه خدمات

انرژی برق

ماده سی و هشتم:

(۱) اداره مکلف است، شرایط عرضه خدمات انرژی برق را با نظر داشت مصالح مستهلکین طبق طرز العمل خاص تنظیم نماید.

(۲) طرز العمل حاوی موارد ذیل

موافقی سره دهغوی ترمخ و بشل کبری، له دې پرته اړخونه کولای شي موضوع دتصمیم نیولو په غرض، ادارې ته وړاندې کړي.

(۳) په مارکیت کې د مسلط ځواک لرونکي جوازلیک خاوند مکلف دی، تعرفې، له گاه (شریک) ځای څخه دگټې اخیستنې شرایط او حدود په اداره کې ثبت کړي.

اتم فصل

د برېښنا انرژی- له

مستهلکینو څخه ملاتړ

د برېښنا انرژی- د خدمتونو د وړاندې

کولو شرایط

اته دېرشمه ماده:

(۱) اداره مکلفه ده، د مستهلکینو د مصلحتونو په پام کې نیولو سره، د برېښنا انرژی- د خدمتونو د وړاندې کولو شرایط له خاصې کړنلارې سره سم تنظیم کړي.

(۲) کړنلاره د لاندې مواردو لرونکې

- می باشد:
- ۵د:
- ۱- د افغانستان په یوې رسمي ژبې د اړوندو صورت حسابونو اونورو سندونو ترتیبول.
- ۲- د مالک په موافقې سره دبرېښنا انرژۍ د خدمتونو د وړاندې کولوگډ (شریک) ملکیت ته دلاس رسی حق.
- ۳- دبرېښنا انرژۍ له خدمتونو څخه دگټې اخیستنې حق.
- ۴- د برېښنا انرژۍ له خدمتونو څخه د گټې اخیستنې په هکله د مستهلکینو د خونديتوب تأمینول.
- ۵- د مستهلکینو دثبت شوو سندونو دمحرمیت ساتنه.
- ۶- مستهلکینوته د نیمگړو خدمتونو د تاوان دجبران ورکول.
- ۷- د جوازلیک لرونکي د مسئولیتونو حدود.
- ۸- فیسونو د ورکړې دنېټې ټاکل.
- ۹- د برېښنا انرژۍ د خدمتونو تعلیق (ځنډول)، پرې کول اوددوه یم ځل لپاره یې تأمینول.
- ۱۰- د مستهلکینو دشکایتونو دخپړنې
- ۱- ترتیب اسناد صورت حسابات مربوط وسایر اسناد به یکی ازلسانهای رسمی افغانستان.
- ۲- حق دسترسی به ملکیت مشترک جهت عرضه خدمات انرژي برق به موافقه مالک.
- ۳- حق استفاده از خدمات انرژي برق .
- ۴- تأمین مصئونیت مستهلکین درمورد استفاده از خدمات انرژي برق.
- ۵- حفظ محرمیت اسناد ثبت شده مستهلکین.
- ۶- پرداخت جبران خساره خدمات ناقص به مستهلکین.
- ۷- حدود مسئولیت های دارنده جوازنامه.
- ۸- تعیین میعاد پرداخت و فیس ها.
- ۹- تعلیق، قطع وتأمین مجدد خدمات انرژي برق.
- ۱۰- طرز واریسی شکایات

ڊول.

۱۱- نورهغه موضوع گانې چې اداره
بي دقانون دحکمونومطابق لازم وگني.

نهم فصل

له پانگه اچونې څخه ملاتړ

هڅونه اوملاتړ

نهمه دبرشمه ماده:

د برېښنا انرژۍ د خدمتونو او د هغې په
بنسټيزو تاسيساتوکې پانگه اچونه د
پانگه اچونې د قانون او ددې قانون د
حکمونومطابق صورت مومي او پانگه
اچوونکي په اړوندو قوانينو
اومقرراتوکې له درج شوو امتيازاتو
اومتصرفاتو څخه برخمن کېږي.

بهرنۍ پانگه اچونه

څلويښتمه ماده:

(۱) دبرېښنا انرژۍ بهرنۍ پانگه اچونه
او د هغې بنسټيز تاسيسات په لاندې
مواردوکې دخصوصي پانگه اچونې
دقانون دحکمونو تابع دي:

۱- بانکي اسانتياووته لاس رسي.

۲- د پانگې او د هغې د کتنې لېږدول.

مستهلکين.

۱۱- ساير موضوعاتي که اداره آنرا
مطابق احکام قانون لازم داند.

فصل نهم

حمایت از سرمایه گذاری

تشويق وحمایت

ماده سي ونهم:

سرمایه گذاری دربخش خدمات انرژی
برق و تاسيسات زیربنایی آن مطابق
احکام قانون سرمایه گذاری و احکام
این قانون صورت می گیرد و سرمایه
گذار از امتيازات و متصرفات سرمایه
گذاری مندرج قوانين و مقررات مربوط
مستفيد می گردد.

سرمایه گذاری خارجی

ماده چهلهم:

(۱) سرمایه گذاری خارجی خدمات
انرژی برق و تاسيسات زیربنایی آن در
موارد ذیل تابع احکام قانون سرمایه
گذاری خصوصي می باشد:

۱- دسترسی به تسهیلات بانکی.

۲- انتقال سرمایه و مفاد آن.

۳- انتقال اصل قرضه خارجی وسایر پرداخت های آن.

۴- فروش تشبث منظور شده و انتقال عواید حاصله از آن.

۵- سلب مالکیت ها، جبران خساره و انتقال وجه آن و حق مراجعه به محکمه.

(۲) دارندگان جوازنامه، تولیدکنندگان و فروشندگان وسایل و تجهیزات انرژی برق مکلف اند، وجایب و مکلفیت های مالیاتی خویش را طبق احکام قانون اداء نمایند.

فصل دهم

حل منازعات

مرجع حل منازعات

ماده چهل و یکم:

(۱) هرگاه میان دارنده جوازنامه و اداره یا دارنده جوازنامه وسایر اشخاص از اثر فعالیت عرضه خدمات انرژی برق منازعات بروز نماید، طرفین می توانند ابتداء آن را از طریق تفاهم یا مرجع که برای حل منازعات در

۳- د بهرني اصلي پوراو د هغه د نورو ورکړو لېږدول.

۴- د منظور شوي تشبث پلورل اوله هغه څخه دلاسته راغلو عوایدو لېږدول.

۵- د مالکیتونو سلبول، د زیانونو جبرانول، او د هغې د وجهې لېږدول او محکمې ته د مرجعې حق.

(۲) د برېښنا انرژۍ د جوازلیک لرونکي د وسایلو او تجهیزاتو واردوونکي او پلورونکي مکلف دي، خپل وجایب او مالیاتي مکلفیتونه د قانون د حکمونو مطابق، اداء کړي.

لسم فصل

دشخړو حل

دشخړو دحل مرجع

یوڅلوېښتمه ماده:

(۱) که چېرې د جوازلیک لرونکي او ادارې یا د جوازلیک لرونکي اوسورو اشخاصو ترمنځ د برېښنا انرژۍ د وړاندې کولو د فعالیت له امله دشخړې پیداشي، اړخونه کولای شي په پیل کې هغه د تفاهم یا د هغې مرجع له لارې

جوازنامه یا قرارداد پیشبینی گردیده است، حل و فصل نمایند. در صورتی که چنین مرجع مشخص نگردیده باشد، می‌توانند به یکی از مراجع ذیل مراجعه نمایند:

۱- به میانجیگری اهل خبره به توافق طرفین.

۲- به هیئت حل منازعات وزارت انرژی و آب.

هیئت حل منازعات به ترکیب ذیل به پیشنهاد وزارت انرژی و آب و منظوری حکومت تعیین می‌گردد:

- یک تن از اهل خبره مستقل واجد شرایط.

- یک تن از متخصصین امور انرژی برق.

- یک تن حقوق دان به پیشنهاد اتحادیه حقوق دانان افغانستان.

۳- به مرکز حل منازعات تجارتي اطاق تجارت و صنایع افغانستان.

۴- به کمیسیون حل منازعات مالی مندرج قانون د افغانستان بانک.

چې په جوازلیک یا قرارداد کې اټکل شوې ده، حل او فصل کړي. په هغه صورت کې چې داسې مرجع مشخصه شوې نه وي، کولای شي له لاندې مراجعه‌وڅخه یوه ته مراجعه وکړي:

۱- د اړخونو په توافق سره د اهل خبره په منځګړیتوب.

۲- د اوبو او برېښنا وزارت د شخړو د حل هیئت ته.

د شخړو د حل هیئت د اوبو او برېښنا وزارت په وړاندیز او د حکومت په منظوری- په لاندې ترکیب ټاکل کېږي:

- له اهل خبرو څخه د شرطونو لرونکی یو مستقل تن.

- د برېښنا انرژۍ د چاروله متخصصینو څخه یو تن.

- د افغانستان د حقوق پوهانو د اتحادیې په وړاندیز یو تن حقوق پوه.

۳- د افغانستان د سوداګرۍ-صنایعو خونو د سوداګریزو شخړو د حل مرکز ته.

۴- د افغانستان بانک په قانون کې درج شوي د مالي شخړو کمیسیون ته.

- ۵- د پانگه اچونې د شخړو د حل بين المللي مرکز (ICSID) ته.
- ۶- د بين المللي سوداگرۍ د حقوقو لپاره د ملگرو ملتونو د سازمان د کمېسيون (UNCITRAL) حکمیت ته.
- ۷- د افغانستان واکمني محکمې ته.
- (۲) بهرنی پانگه اچوونکی کولای شي د شخړې د پيدا کېدو په صورت کې کولای شي ددې مادې د (۱) فقرې په (۴ او ۵) اجزاو کې له درج شوي مراجعو څخه يوې ته مراجعه وکړي.
- (۳) د هغې مرجع تصميم چې ورته مراجعه وشي، نهايي پېژندل کېږي.
- (۴) ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو حالاتو کې، اړوند جوازليک د هغه د نېټې ترپای ته رسېدو پورې د اعتبار وړدی خوداچې لرونکی يې د اړوند جوازليک د تعليق (ځنډولو) يا ادارې ته د خپلو مکلفيتونو د ځينو برخو د پرېښودلو غوښتنه وکړي.
- ۵- به مرکز بين المللي حل منازعات سرمایه گذاري (ICSID).
- ۶- به حکمیت کمیسیون سازمان ملل متحد برای حقوق تجارت بين المللي (UNCITRAL).
- ۷- به محکمه ذیصلاح افغانستان.
- (۲) سرمایه گذار خارجی می تواند در صورت بروز منازعه به یکی از مراجع مندرج اجزای (۴ و ۵) فقره (۱) این ماده مراجعه نماید.
- (۳) تصمیم مرجعی که به آن مراجعه صورت گیرد، نهائی شناخته می شود.
- (۴) در حالات مندرج فقره (۱) این ماده، جوازنامه مربوط الی ختم میعاد آن مدار اعتبار می باشد، مگر اینکه دارنده آن تقاضای تعليق جوازنامه مربوط یا واگذاری قسمتی از مکلفیت های خویش را به اداره تقاضا نماید.

فصل یازدهم تخلفات و مؤیدات

جریمه ها

مادهٔ چهل و دوم:

(۱) شخصی که بدون اخذ جوازنامه به احداث ساختمان یا زیربنای سیستم های انرژی برق و یا عرضهٔ خدمات تولید، توزیع، انتقال، توريد و صدور انرژی برق مبادرت ورزد، مکلف به پرداخت جریمهٔ نقدی معادل پنج فیصد مجموع سرمایه گذاری می باشد.

(۲) هرگاه دارندهٔ جوازنامه از نیروی مسلط درمارکیت سوء استفاده نماید، علاوه بر جبران خساره وارده، مکلف به پرداخت جریمهٔ نقدی مبلغ معادل ده فیصد مجموع جبران خساره نیز می باشد.

(۳) هرگاه دارندهٔ جوازنامه دارای نیروی مسلط در بازار، بدون عذر مؤجه مانع دسترسی به شبکه ها یا استفاده از

یولسم فصل سرغرونی او مؤیدات

جریمه

دوه څلوېښتمه ماده:

(۱) هغه شخص چې د جوازلیک له اخیستلو پرته د برېښنا انرژۍ د ساختمان یادسیستمونو د بنسټ په جوړولو یا د برېښنا انرژۍ د تولید، وېش، لېږد، واردولو او صادرولو د خدمتونو په وړاندې کولو لاس پورې کړي، د مجموع پانگه اچونې د پنځه فیصده په معادل نغدي جریمې په ورکړې مکلف دی.

(۲) که چېرې د جوازلیک لرونکی په مارکېټ کې له مسلط ځواک څخه ناوړه گټه واخلي، د وارده تاوان د جیبېرې سرېره د تاوان د جبران د مجموع دلس فیصده معادل نغدي جریمې په ورکړې هم مکلف دی.

(۳) که چېرې د جوازلیک لرونکی له مؤجه عذر پرته شبکوته د لاس رسی یا له گټه (شریک) ځای څخه

مکان مشترک گردد، علاوه بر جبران خساره وارده به دارنده جوازنامه، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل ده فیصد جبران خساره نیز می باشد.

(۴) هرگاه دارنده جوازنامه بدون اخذ منظوری تعرفه، به نشر آن اقدام و یا از تعرفه منظور شده، اضافه ستانی نماید، علاوه بر جبران خساره وارده مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل اضافه ستانی نیز می باشد.

(۵) هرگاه دارنده جوازنامه، کاپی اسناد حاوی معلومات تخنیکي ومالی، مصارف، اتصالات ذات البینی، مقالات داخلی، تغییر و تزئید آن را به اداره ارائه ننماید، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل پنجاه فیصد فیس تعیین شده جواز نامه مربوط می باشد.

(۶) هرگاه دارنده جوازنامه خدمات را بصورت سبسایدی مطابق شرایط جوازنامه عرضه کرده نتواند یا خلاف احکام این قانون خدمات را

دگتې اخیستلو خنډه شي جوازلیک لرونکي ته دواړه تاوان سربېره، دتاوان دجبران دلس فیصده معادل نغدي جریمې په ورکړې هم مکلف دی.

(۴) که چېرې دجوازلیک لرونکی دتعرفې له منظوری پرته، دهغې په خپرولو اقدام یا له منظوری شوې تعرفې څخه زیاتی (اضافه ستانی) وکړي، د وارده تاوان دجبران سربېره دزیاتي (اضافه ستانی) معادل نغدي جریمې په ورکړې هم مکلف دی.

(۵) که چېرې دجوازلیک لرونکی د تخنیکي اومالي لگښتونو، خپل منځي نښلونو، کورنیو مقالو او د هغو د بدلونو او زیاتوالي د معلوماتو لرونکي سندونه ادارې ته وړاندې نه کړي، د اړوند جوازلیک د ټاکل شوي فیس د پنځوس فیصده معادل نغدي جریمې په ورکړې مکلف دی.

(۶) که چېرې دجوازلیک لرونکی د جوازلیک د شرایطو مطابق په سبسایدی صورت سره خدمتونه وړاندې نه کړای شي یادې قانون د حکمونو خلاف

عرضه نماید، مکلف به پرداخت مبلغ معادل سبسایدی می باشد.

(۷) هرگاه دارنده جوازنامه بدون موافقه قبلی اداره، جوازنامه فعالیت را به شخص دیگر انتقال دهد، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل ده فیصد مجموع سرمایه گذاری می باشد.

(۸) هرگاه دارنده جوازنامه وسایل و تجهیزات انرژی برق را بدون اجازه قبلی اداره بکار انداخته یا با وجود ممانعت از وسایل و تجهیزات که باعث تهدید، صدمه شدید و تداخل مکرر و قطع انرژی برق گردد، استفاده نماید، علاوه بر جبران خساره وارده مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل بیست فیصد جبران خساره نیز می باشد.

(۹) هرگاه دارنده جوازنامه فیس تعیین شده را در موعد معین تأدیه ننماید، مکلف به پرداخت

خدمتونه و راندې کړي، د سبسایدی معادل نغدې جریمې په ورکړې مکلف دی.

(۷) که چېرې د جوازلیک لرونکی د ادارې له مخکېنی موافقې پرته، بل شخص ته د فعالیت جوازلیک ولېږدوي، د ټولې پانگې اچونې دلس سلنې معادل نغدې جریمې په ورکړه مکلف دی.

(۸) که چېرې د جوازلیک لرونکی د برېښنا انرژۍ وسایل او تجهیزات د ادارې له مخکېنی اجازې د مخه په کار واچوي یا له ممانعت سره سره له هغو وسایلو او تجهیزاتو څخه چې د کواښ، شدیدې صدمې، مکرر تداخل او د برېښنا انرژۍ د پرې کېدو لامل شي، ګټه واخلي، د وارد شوي تاوان سر بېره د شل فیصده د تاوان د جبران په معادل نغدې جریمې په ورکړې هم مکلف دی.

(۹) که چېرې د جوازلیک لرونکی ټاکل شوی فیس په خپل ټاکلي نېټه ورنه کړي، د ټاکل شوي فیس په دوه برابره

معادل نغدي جریمې په ورکړې مکلف دی.

(۱۰) که چېرې دجوازلیک لرونکی دگټې اخیستنې له حق پرته، دبرېښنا انرژۍ دشبکې ماشین آلات داشخاصو په ځمکه کې نصب کړي، متضررته دوارد شوي تاوان پرورکړې مکلف دی.

(۱۱) که چېرې دجوازلیک لرونکی غوښتل شوي معلومات، ادارې ته وړاندې نه کړي یا په دې قانون کې له درج شوو حکمونو سره سم د مستهلکینو معلوماتو ته دلاس رسي لپاره د واکمنو مراجعو قانوني غوښتنې ونه مني، داپوند جوازلیک د ټاکل شوي فیس د پنځوس فیصدو معادل نغدي جریمې په ورکړه مکلف دی.

نه قناعت

درې څلوېښتمه ماده:

که چېرې یوشخص پر هغې نغدي جریمې چې دادارې له خوا وضع شوې ده، قناعت ونه لري، کولای شي خپل

جریمه نقدی معادل دوبرابر فیس تعیین شده می باشد.

(۱۰) هرگاه دارنده جوازنامه بدون حق استفاده، ماشین آلات شبکه انرژی برق را در زمین های اشخاص نصب نماید، مکلف به پرداخت خساره وارده به متضرر می باشد.

(۱۱) هرگاه دارنده جوازنامه معلومات تقاضا شده را به اداره ارائه ننماید یا مطالبات قانونی مراجع ذیصلاح را جهت دسترسی معلومات مستهلکین، مطابق احکام مندرج این قانون نپذیرد، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل پنججاه فیصد فیس تعیین شده جوازنامه مربوط می باشد.

عدم قناعت

ماده چهل و سوم:

هرگاه شخص به جریمه نقدی که از طرف اداره وضع شده، قناعت نداشته باشد، می تواند اعتراض

اعتراض، د شخړو د حل مرجع ته وړاندې کړي.

خویش را به مرجع حل منازعات ارایه نماید.

دوولسم فصل

فصل دوازدهم

نهایی حکونه

احکام نهایی

د برېښنا انرژۍ د تاسیساتو په

به اجاره دادن تاسیسات

اجاره ورکول

انرژۍ برق

څلورڅلوېښتمه ماده:

ماده ټول چهل و چهارم:

اداره کولای شي خپل اړوند دبرېښنا انرژۍ تاسیسات د قانون د حکمونو مطابق په اجاره ورکړي.

اداره می تواند تاسیسات انرژۍ برق مربوط را مطابق احکام قانون به اجاره بدهد.

دا جاري موده، شرایط او له هغې څخه د گټې اخیستنې ډول په قرارداد کې مشخص کېږي.

مدت اجاره، شرایط و طرز بهره برداری آن در قرارداد مشخص می گردد.

له وسایلو او تجهیزاتو څخه دگټې

شرایط استفاده از وسایل و

اخیستنې شرایط

تجهیزات

پنځه څلوېښتمه ماده:

ماده ټول چهل و پنجم:

(۱) د برېښنا انرژۍ د شبکې وسایل او تجهیزات په هغه وخت کې دگټې اخیستنې وړ گرځېدای شي چې داوبو او برېښنا وزارت له منظورو شوو معیارونو سره مطابقت ولري.

(۱) وسایل و تجهیزات شبکه انرژۍ برق زمانی مورد استفاده قرار گرفته می تواند که با معیارهای منظور شده وزارت انرژۍ و آب مطابقت داشته باشد.

(۲) اداره، اجازه به کار انداختن وسایل و تجهیزات شبکه انرژی برق را که توسط دارندگان جوازنامه در افغانستان مورد استفاده قرار می‌گیرد و با معیارهای منطقی و بین المللی مطابقت داشته باشد طبق طرز العمل مربوط صادر می‌نماید.

(۳) مالک وسایل و تجهیزات منظور شده مندرج فقره (۲) این ماده مکلف است، اسناد نشان دهنده منبع و اداره منظور کننده آن را با خود داشته باشد.

تأمین زمینه دسترسی مردم به

خدمات انرژی برق

ماده چهارم و ششم:

وزارت انرژی و آب مکلف است، زمینه دسترسی مردم را به خدمات انرژی برق از نظر کیفیت و کمیت آن در مطابقت با اهداف مندرج این قانون و انکشاف ملی، مرحله به مرحله در کشور فراهم و تأمین نماید.

(۲) اداره د برېښنا انرژۍ د هغو وسایلو او تجهیزاتو د په کار اچولو اجازه چې په افغانستان کې د جوازلیک لرونکو په واسطه ترگټې اخیستنې لاندې نیول کېږي اوله سیمه ییزو او بین المللي معیارونو سره مطابقت ولري، د اړوندې کړنلارې مطابق صادروي.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې درج دمنظورو شوو تجهیزاتو او وسایلو مالک مکلف دی، دسرچینې او منظوروونکې ادارې بنسټونکي سندونه له ځانه سره ولري.

د برېښنا انرژۍ خدمتونو ته

د خلکو د لاسرسی د زمينې تأمینول

شپږ څلورېنښتمه ماده:

د اوبو او برېښنا وزارت مکلف دی، په هېواد کې خلکو ته د برېښنا انرژۍ خدمتونو ته د لاسرسی زمینه، په دې قانون کې له درج شوو موخو او ملي پرمختیاسره په مطابقت کې د کیفیت او کمیت له نظره، پړاو په پړاو برابره او تأمین کړي.

دسرغروني په صورت کې

دنيمگړتياوو اصلاح

اووڅلوپښتمه ماده:

(۱) که چېرې دجوازليک لرونکی، په جوازليک، کړنلارو او مقرر وکړي له له درج شوو شرايطو يا ددې قانون له حکمونوڅخه سرغړونه وکړي، اداره کولای شي له احوالوسره سم، دنيمگړتياوو داصلاح په اړه ليکلی لارښود د ټاکلې مودې په ترڅ کې صادر يا په دې قانون کې درج شوې جریمې تحمیل، اويا اړوند جوازليک تعلق يا لغو کړي.

(۲) په دې قانون کې درج شوې نغدي جریمې د ادارې له خوا وضع او د دولت د وارداتو په حساب کې تحویلېږي.

په ويب سايت کې دسندونو خپرول

اته څلوپښتمه ماده:

(۱) اداره ثبت شوي سندونه، خبرتياوې، تصميمونه، جوازليکونه، وړاندیزونه او د شبکو په خپل منځي نښلونې پورې اړوند موافقت ليکونه

اصلاح نواقص در صورت

تخلف

ماده ټولم و هفتم:

(۱) هرگاه دارنده جوازنامه از شرایط مندرج جوازنامه، طرز العمل ها، مقرره يا احكام اين قانون تخلف نمايد، اداره می تواند حسب احوال، هدايت کتبی مبنی بر اصلاح نواقص را در خلال مدت معينه صادر و يا جریمه های مندرج اين قانون را تحمیل يا جواز نامه مربوط را تعلق يا لغو نمايد.

(۲) جریمه های نقدی مندرج اين قانون از طرف اداره وضع و به حساب واردات دولت تحویل می گردد.

نشر اسناد در ويب سايت

ماده ټولم و هشتم:

(۱) اداره اسناد ثبت شده، اطلاعیه ها، تصاميم، جوازنامه ها، پیشنهادات و موافقت نامه های مربوط به اتصال ذات البيني شبکه ها وسایر اسناد

اونور غير محرم ترتيب شوي سندونه، په خپل اړوند ويب سايت کې خپروي. (۲) اداره کولای شي ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي سندونه، د ټاکلي بيې په بدل کې دقانون له حکمونو سره سم د غوښتونکو لاس رسی ته وړاندې کړي.

د دولت د وارداتو حساب ته د تادیاتو تحویل

نهه څلورېننمه ماده:

فیس، د دولتي املاکو حق الاجاره اونورې ورکړې، د دولت د وارداتو حساب ته تحویلېږي او د هغو له ورکړې څخه ددې کولویا وروسته والي په صورت کې، یادشوي وجوه دپور په توګه، د جواز لیک لرونکي له نورو شتمنیو څخه دواکمني محکمې په تجویز تحویلېږي.

د سندونو په برابرولو کې د ګټې

اخیستنې وړ ژبه

پنځوسمه ماده:

(۱) د سندونو ترتیبول، لیکنې

ترتیب شده غیر محرم را در ويب سايت مربوط نشر می نماید.

(۲) اداره می تواند کاپی اسناد مندرج فقره (۱) این ماده را در بدل قیمت معینه طبق احکام قانون به دسترس متقاضیان قرار دهد.

تحويل تادیات به حساب واردات دولت

ماده چهل ونهم:

فیس، حق الاجاره املاک دولتی و سایر تادیات، به حساب واردات دولت تحويل می گردد و در صورت امتناع یا تأخیر در پرداخت آن، وجوه مذکور به حیث دین از سایر دارایی های دارنده جوازنامه به تجویز محکمه ذیصلاح تحصیل می گردد.

زبان مورد استفاده در تهیه

اسناد

ماده پنجاهم:

(۱) ترتیب اسناد، مکاتبات و

مراسلات، علاوه بر یکی از دو زبان رسمی کشور (پشتو و دری)، به زبان انگلیسی و زبان ملی دارنده جوازنامه صورت گرفته می‌تواند.

(۲) سندی که به زبان خارجی ارائه می‌گردد، به مصرف دارنده جوازنامه توسط ترجمان دارنده تصدیق نامه به یکی از دو زبان (پشتو یا دری) ترجمه شده و بعد از تأیید مراجع قانونی، مورد اعتبار شناخته می‌شود.

احکام انتقالی

ماده پنجاه و یکم:

(۱) جوازنامه‌های که قبل از انفاذ این قانون صادر گردیده در صورتی که مغایر احکام این قانون نباشد، مدار اعتبار می‌باشد.

(۲) هرگاه جوازنامه‌های مندرج فقره (۱) این ماده با احکام این قانون مغایرت داشته باشد، دارندگان آنها مکلف اند، در خلال مدت شش ماه بعد از انفاذ این قانون مطابق شرایط مندرج آن، جوازنامه مربوط را از اداره

اومراسلات، دهبواد له دوو رسمي ژبو (پښتواودري) څخه پريوې برسېره پر انگليسي او د جوازليک لرونکي په ملي ژبه صورت موندلای شي.

(۲) هغه سند چې په بهرنۍ ژبه وړاندې کېږي، د جوازليک لرونکي په لگښت د تصدیق ليک لرونکي ژباړونکي په واسطه له دوو (پښتويادري) څخه په يوه ژباړل کېږي او دقانوني مراجعوله تأييد وروسته، د اعتبار وړ پېژندل کېږي.

انتقالي حکمونه

یوپنځوسمه ماده:

(۱) هغه جوازليکونه چې د دې قانون څخه د مخه صادر شوي دي، په هغه صورت کې چې ددې قانون د حکمونو مغایرته وي، د اعتبار وړ دي.

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي جوازليکونه، ددې قانون له حکمونو سره مغایرت ولري، لرونکي یې مکلف دي، ددې قانون له انفاذ وروسته د شپږو میاشتو په ترڅ کې په هغو کې له درج شوو شرایطو سره سم،

اپرند جوازليک له ادارې څخه واخلي
پرته له دې له اعتباره ساقطېږي.

دمقرري وړانديزاو دکړنلارې وضع

کول

دوه پنځوسمه ماده:

داوبو او انرژۍ وزارت کولای شي،
ددې قانون د ښه تطبيق په منظور
مقرري وړانديزاوهغه کړنلارې چې ددې
قانون د حکمونو مغايرې نه وي، وضع
کړي.

دنافذېدو نېټه

دري پنځوسمه ماده:

دغه قانون په رسمي جريده کې د
خپرېدو له نېټې څخه نافذ او په نافذېدو
سره يې د ۱۳۹۴/۶/۱۷ نېټې په
(۱۱۸۰) گڼه رسمي جريده کې خپور
شوی د برېښنا انرژۍ د خدمتونود
تنظيم قانون ملغی کېږي.

اخذ نمايند درغير آن از اعتبار ساقط
می گردد.

پیشنهاد مقررره و وضع

طرزالعمل

ماده پنجاه و دوم:

وزارت انرژي و آب می تواند، به منظور
تطبيق بهتر احكام اين قانون مقررره ها را
پیشنهاد و طرز العمل ها را که مغاير
احكام اين قانون نباشد، وضع
نماید.

تاريخ انفاذ

ماده پنجاه و سوم:

اين قانون از تاريخ نشر در جريده
رسمي نافذ و با انفاذ آن قانون تنظيم
خدمات انرژي برق منتشره جريده
رسمی شماره (۱۱۸۰) مؤرخ
۱۳۹۴/۶/۱۷ هـ. ش ملغی
می گردد.

له بیرغ، ملي نښان او ملي سرود
څخه د استفادې د ډول د قانون د
خپرېدو په هکله، د افغانستان د
اسلامي جمهوریت د رئیس

حکم

ګڼه: (۲۱۴۲)

نېټه: ۱۳۹۵/۷/۱۰

له بیرغ، ملي نښان او ملي سرود څخه
د استفادې د ډول قانون چې دې ولسي
جرګې د ۱۳۹۵/۳/۱۰ نېټې (۱۹۹)
ګڼه مصوبې او د مشرانو جرګې
د ۱۳۹۵/۴/۶ نېټې (۲۰۰) ګڼې
مصوبې پر بنسټ په (۹) فصلونو او
(۴۵) مادو کې تصویب او د افغانستان
د اساسي قانون د (۹۴) مادې له (۲)
فقري سره سم توشیح او نافذ ګڼل
شوي، په رسمي جریده کې دې خپور
شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

حکم

رئیس جمهوري اسلامي افغانستان
در مورد نشر قانون طرز
استفاده بیرق، نشان ملی و

سرود ملی

شماره: (۲۱۴۲)

تاریخ: ۱۳۹۵/۷/۱۰

قانون طرز استفاده بیرق، نشان
ملی و سرود ملی که بر اساس مصوبه
شماره (۱۹۹) مؤرخ ۱۳۹۵/۳/۱۰
ولسی جرګه و مصوبه شماره (۲۰۰)
مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۶ مشرانو جرګه در
(۹) فصل و (۴۵) ماده تصویب و
مطابق فقره (۲) ماده (۹۴)
قانون اساسی افغانستان، توشیح
و نافذ محسوب شده،
در جریده رسمی نشر
گردد.

محمد اشرف غني

رئیس جمهوري اسلامي افغانستان

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

۱۳۹۵/۷/۲۷

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

مصوبه

طرح قانون طرز استفاده

بیرق، نشان ملی و

سرود ملی

شماره: (۱۹۹)

تاریخ: ۱۳۹۵/۳/۱۰

ولسی جرگه به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، در جلسه عمومی روز دوشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۳/۱۰ خویش طرح قانون طرز استفاده بیرق، نشان ملی و سرود ملی را به داخل (۹) فصل و (۴۵) ماده با اکثریت آرای اعضای حاضر تصویب نمود.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

رئیس ولسی جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

د افغانستان د بیرغ، ملي نښان او

ملي سرود او د استفادې د ډول د

قانون د طرحې

مصوبه

ګڼه: (۱۹۹)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۳ / ۱۰

ولسي جرگې د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې مادې د حکم له مخې، د ۱۳۹۵ / ۳ / ۱۰ نېټې د دوشنبې ورځې په خپله عمومي غونډه کې د افغانستان د بیرغ، ملي نښان او ملي سرود د استفادې د ډول د قانون طرحه په (۹) فصلونو او (۴۵) مادو په دننه کې، د حاضر و غړيو د رایو په اکثریت تصویب کړ.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

د ولسي جرگې رئیس

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۳۱)

۱۳۹۵/۷/۲۷

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

مصوبه

طرح قانون طرز استفاده

بیرق، نشان ملی و

سرود ملی

شماره: (۲۰۰)

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۶

مشرانو جرگه به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، طرح قانون طرز استفاده بیرق، نشان ملی و سرود ملی را در جلسه عمومی روز یکشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۶ خویش به اکثریت آراء تصویب نمود.

فصل هادی مسلمیار

رئیس مشرانو جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

مشرانو جرگه

د افغانستان د بیرغ، ملي نښان او

ملي سرود د استفادې د ډول

د قانون د طرحې

مصوبه

ګڼه: (۲۰۰)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۴ / ۶

مشرانو جرگې د افغانستان داساسي قانون دنوي يمې مادې د حکم له مخې، د ۱۳۹۵ / ۴ / ۶ نېټې د یکشنبې ورځې په خپله عمومي غونډه کې د افغانستان د بیرغ، ملي نښان او ملي سرود د استفادې د ډول قانون طرحه د رأیو په اکثریت تصویب کړ.

فضل هادي مسلميار

د مشرانو جرگې رئیس

فهرست مندرجات

قانون طرز استفاده بيرق، نشان ملي و سرود ملي

فصل اول

احكام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۹۰.....	مبني.....	ماده اول:
۹۰.....	اهداف.....	ماده دوم:

فصل دوم

بيرق و نشان ملي

۹۱.....	اندازه بيرق.....	ماده سوم:
۹۱.....	رنگ بيرق.....	ماده چهارم:
۹۲.....	دسته بيرق.....	ماده پنجم:
۹۳.....	نشان ملي.....	ماده ششم:

فصل سوم

طرز استفاده از بيرق

۹۴.....	استفاده از ريسمان.....	ماده هفتم:
۹۴.....	صندوق محافظت پارچه بيرق.....	ماده هشتم:
۹۵.....	نصب بيرق.....	ماده نهم:
۹۵.....	استفاده از بيرق واحد.....	ماده دهم:
۹۵.....	استفاده از بيرق در وسايل نقليه.....	ماده يازدهم:
.....	استفاده از بيرق در واسطه نقليه زميني سران دول.....	ماده دوازدهم:
۹۷.....	خارجي.....	

ممنوعیت استفاده از بیرق افغانستان..... ۹۷..... ماده سیزدهم:

فصل چهارم

افراشتن بیرق

افراشتن بیرق در اماکن دولتی..... ۹۸..... ماده چهاردهم:

حالات نیمه افراشتن بیرق..... ۱۰۰..... ماده پانزدهم:

تناسب بیرق های اختصاصی و دولتی..... ۱۰۰..... ماده شانزدهم:

منع افراشتن بیرق..... ۱۰۱..... ماده هفدهم:

طرز افراشتن بیرق..... ۱۰۱..... ماده هجدهم:

افراشتن بیرق با رسم و تعظیم..... ۱۰۲..... ماده نوزدهم:

جای شخص مؤظف حین افراشتن بیرق..... ۱۰۲..... ماده بیستم:

فصل پنجم

استفاده از بیرق به منظور تزئین

استفاده از بیرق در مراسم رسمی..... ۱۰۳..... ماده بیست و یکم:

طرز استفاده از نشان ملی در بیرق تزئینی..... ۱۰۴..... ماده بیست و دوم:

مقاومت بیرق تزئینی..... ۱۰۴..... ماده بیست و سوم:

تناسب ضلع بیرق از سطح زمین..... ۱۰۴..... ماده بیست و چهارم:

فصل ششم

بیرق اختصاصی

انواع بیرق اختصاصی..... ۱۰۵..... ماده بیست و پنجم:

رنگ، شکل و ابعاد بیرق اختصاصی..... ۱۰۵..... ماده بیست و ششم:

ماده بیست و هفتم: افراشتن بیرق اختصاصی..... ۱۰۶

فصل هفتم

بیرق های دول متحابه و سازمان های بین المللی

ماده بیست و هشتم: طرز افراشتن بیرق دول متحابه و سازمان های.....

بین المللی..... ۱۰۷

ماده بیست و نهم: استفاده از بیرق کوچک..... ۱۰۷

ماده سی ام: افراشتن بیرق حین مجالس..... ۱۰۸

ماده سی و یکم: استفاده از بیرق سازمان های بین المللی..... ۱۰۹

فصل هشتم

سرود ملی

ماده سی و دوم: اهمیت سرود ملی..... ۱۰۹

ماده سی و سوم: متن سرود ملی..... ۱۱۰

ماده سی و چهارم: مراسم پخش سرود ملی..... ۱۱۱

ماده سی و پنجم: ایستاد شدن حین پخش سرود ملی..... ۱۱۲

ماده سی و ششم: آزاد گذاشتن دست ها..... ۱۱۳

ماده سی و هفتم: اجتناب از صحبت کردن..... ۱۱۳

ماده سی و هشتم: پخش سرود ملی در مراسم بین المللی..... ۱۱۳

ماده سی و نهم: سرود های اختصاصی..... ۱۱۴

ماده چهلم: نمایندگی های سیاسی و قونسلی..... ۱۱۴

فصل نهم

احكام متفرقه

۱۱۵.....	دفن بيرق.....	ماده چهل و يكم:
۱۱۶.....	توهين به بيرق، نشان ملي و سرود ملي.....	ماده چهل و دوم:
۱۱۶.....	تأديب.....	ماده چهل و سوم:
۱۱۷.....	نظارت از تطبيق احكام.....	ماده چهل و چهارم:
۱۱۷.....	انفاذ.....	ماده چهل و پنجم:

د بيرغ، ملي نښان او ملي

سرود د استفادې د ډول

قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

قانون طرز استفاده

بيرق، نشان ملي و

سرود ملي

فصل اول

احکام عمومي

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون په نولسمه ماده کې د درج شوي حکم له مخې او په شلمه ماده کې د درج شوي حکم په رعايتولو سره، وضع شوی دی.

موخې

دوه يمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

۱- د افغانستان د بيرغ او ملي نښان د شکل ټاکل.

۲- د افغانستان له بيرغ او ملي نښان او د دوستو دولتونو، بين المللي سازمانونو له بيرغونو او اختصاصي

مبني

ماده اول:

این قانون به تاسی از حکم مندرج ماده نهم و رعایت حکم مندرج ماده بیستم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت است از:

۱- تعیین شکل بیرق و نشان ملی افغانستان.

۲- طرز استفاده از بیرق و نشان ملی افغانستان و بیرق های دول متحابه، سازمان های بین المللی و بیرق های

بیرغونو څخه د استفادې ډول.

اختصاصی.

۳- د افغانستان د بیرغ د پورته کولو د ځای ټاکل.

۳- تعیین محل افراشتن بیرغ افغانستان.

۴- د ملي سرود د خپرولو ډول.

۴- طرز پخش سرود ملی.

دوه یم فصل

فصل دوم

بیرغ او ملي نښان

بیرغ و نښان ملی

د بیرغ اندازه

اندازه بیرغ

درېمه ماده:

ماده سوم:

(۱) د افغانستان دبیرغ د سور (عرض) معیاري اندازه یو متر او پنځه ویشتم سانتی (۲۵، ۱) او اوږدوالی (طول) یې د هغه د سور دوه برابره دی.

(۱) اندازه معیاری عرض بیرغ افغانستان یک متر ویست وپنج سانتی (۲۵، ۱) و طول آن دوچند عرض آن می باشد.

(۲) د افغانستان د بیرغ اندازه، د هغه د استعمال او استفادې ایجاب ته په پام سره، د هغه ځای چې بیرغ ورباندې پورته کېږي یا هغې واسطې چې بیرغ پر هغې نصبېږي په تناسب سره، کوچنی او لویه کېدای شي.

(۲) اندازه بیرغ افغانستان نظربه ایجاب استعمال و حمل استفاده آن برتناسب محلی که بیرغ برفراز آن افراشته می شود یا واسطه ایکه بیرغ به آن نصب می گردد، خورد و بزرگ شده می تواند.

د بیرغ رنگ

رنگ بیرغ

څلورمه ماده:

ماده چهارم:

(۱) د افغانستان بیرغ مرکب دی له:

(۱) بیرغ افغانستان مرکب است از:

سه قطعه با رنگ های سیاه، سرخ و سبزه که به صورت عمودی، به اندازه های مساوی، از چپ به راست، در کنار هم واقع شده، عرض هر رنگ برابر نصف طول آن است و در وسط آن نشان ملی افغانستان قرار دارد.

(۲) کد رنگ های مندرج فقره (۱) این ماده قرار ذیل می باشد:

- ۱- کد رنگ سیاه # ۰۰۰۰۰۰
۲- کد رنگ سرخ # ff۰۰۰۰
۳- کد رنگ سبز # ۰۰۸۰۰۰

دسته بیرق

ماده پنجم:

(۱) دسته بیرق وسیله است که از چوب یا فلز ساخته شده و شکل مستقیم استوانه ئی داشته، در قسمت بالای آن قبه فلزی قرار دارد که برای افراشتن و فرود آوردن بیرق به کار می رود.

(۲) دسته بیرق به طرف راست پارچه

دریو توتو خنخه په تور، سره او زرغون رنگ چې په عمودي صورت په مساوي اندازو سره له کین خنخه ښي ته يوه د بلې ترڅنګ واقع شوې دي، دهر رنگ سور د هغه د اوږدو له نيمايي سره برابر دی او په منځ کې يې د افغانستان ملي نښان ځای لري.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو رنگونو کد، په لاندې ډول دی:

- ۱- د تور رنگ کد # ۰۰۰۰۰۰
۲- د سره رنگ کد # ff ۰۰۰۰
۳- د زرغون رنگ کد # ۰۰۸۰۰۰

د بیرغ لاستی

پنځمه ماده:

(۱) د بیرغ لاستی هغه وسیله ده چې له لړګي یا فلز خنخه جوړه شوې او استوانه یی مستقیم شکل لري، په پورتنی برخه کې یې فلزي قبه ځای لري چې د بیرغ د پورته کولو او رابښکته کولو لپاره کارول کېږي.

(۲) د بیرغ لاستی د پارچې ښی.

قرار دارد که بیرق به استناد آن
افراشته می شود.

(۳) طول دسته بیرق حداقل
دو چند طول پارچه بیرق بوده
وضخامت آن به اندازه مقاوم باشد که
در برابر باد شدید مقاومت داشته
باشد.

(۴) رنگ دسته بیرق فولادی یا طلائی
می باشد.

نشان ملی

ماده ششم:

(۱) نشان ملی افغانستان، عبارت از
محراب و منبر به رنگ سفید می باشد
که در دو گوشه آن دو بیرق و در وسط
آن در قسمت فوقانی، کلمه مبارک
لا اله الا الله محمد رسول الله والله
اکبر و اشعه خورشید در حال
طلوع و در قسمت تحتانی آن تاریخ
۱۲۹۸ هـ.ش و کلمه افغانستان جا
داشته، از دو طرف با خوشه های گندم
احاطه شده است.

(۲) قطر نشان ملی افغانستان در بیرق

خواه ته خای لری چې بیرغ د هغه په
استناد پورته کېږي.

(۳) د بیرغ د لاستي اوږدوالی د بیرغ
د پارچې د اوږدوالي لږ تر لږه دوه
برابره دی او پنبهوالی یې په دومره
اندازه مقاوم وي چې د شدید باد پر
وړاندې مقاومت ولري.

(۴) د بیرغ د لاستي رنگ فولادي یا
طلايي وي.

ملی نښان

شپږمه ماده:

(۱) د افغانستان ملی نښان په سپین
رنگ له محراب او منبر څخه عبارت
دی چې دوو څنډو ته یې دوه بیرغونه
او په منځ کې یې په برنۍ برخه کې د
لااله الاالله محمدرسول الله مبارکه
کلمه او الله اکبر اود راختونکي لمر
وړانګې او په لاندنۍ برخه کې یې د
۱۲۹۸ هـ.ش نېټه او د افغانستان
کلمه خای لری چې له دوو خواوو
څخه د غنمو په وړې احاطه شوی دی.

(۲) په بیرغ کې د افغانستان د ملی

به تناسب نصف عرض بيرق
می باشد.

(۳) طرز استفاده از مُدل کوچک
نشان ملی افغانستان در طرز العمل
تنظیم می گردد.

فصل سوم

طرز استفاده از بيرق

استفاده از ريسمان

ماده هفتم:

برای افزایش و فرود آوردن بيرق
افغانستان از ريسمانی به رنگ فولادی
استفاده می شود. ريسمان طور
دولا از زیر قبه حصه فوقانی دسته تا
صندوق محافظت پارچه امتداد
دارد.

صندوق محافظت پارچه بيرق

ماده هشتم:

صندوق محافظت پارچه بيرق
افغانستان طوری ساخته می شود که
پارچه بيرق به صورت درست در آن
جایجا و حفظ شده بتواند.

نبنان قطر د بيرغ د سور د نیمایی په
تناسب دی.

(۳) د افغانستان د ملي نبنان له
وړوکي مُدل څخه د استفادې ډول،
په کړنلاره کې تنظیمېږي.

درېم فصل

له بيرغ څخه د استفادې ډول

له رسي څخه استفاده

اوومه ماده:

د افغانستان د بيرغ د پورته کولو او
راښکته کولو لپاره له فولادي رنگه
رسي څخه استفاده کېږي. رسي په
غبرگه توگه د لاستي د پورتنۍ برخې
د قبي له لاندې څخه د پارچې د ساتنې
تر صندوق پورې امتداد لري.

د بيرغ د پارچې د ساتنې صندوق

اتمه ماده:

د افغانستان د بيرغ د پارچې د ساتنې
صندوق په داسې ډول جوړېږي چې د
بيرغ پارچې په سم صورت، په هغه کې
ځای پر ځای او وساتلې شي.

د بیرغ لگول (نصبول)

نهمه ماده:

د افغانستان بیرغ د ودانۍ د پاسه یا د ودانۍ په منځ او یا د ننوتلو په عمومي دروازې نصبېږي.

له واحد بیرغ څخه استفاده

لسمه ماده:

هغه ادارې چې په یوې ودانۍ کې وي، یوازې د افغانستان د بیرغ له یوې پارچې څخه استفاده کوي.

په نقلیه وسایطو کې له بیرغ څخه

استفاده

یوولسمه ماده:

(۱) په هېواد کې دننه د افغانستان بیرغ په ټاکلي تناسب یوازې د افغانستان اسلامي جمهوریت د رئیس په ځمکنۍ نقلیه واسطه کې تر استفادې لاندې نیول کېږي.

(۲) له هېواد څخه بهر د افغانستان بیرغ، د سفیرانو او د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د رسمي

نصب بیرق

ماده نهم:

بیرق افغانستان بالای عمارت یا وسط بنا و یا دروازه مدخل عمومي نصب می گردد.

استفاده از بیرق واحد

ماده دهم:

اداراتی که در عمارت واحد قرار دارند، صرف از یک پارچه بیرق افغانستان استفاده می نمایند.

استفاده از بیرق در وسایط

نقلیه

ماده یازدهم:

(۱) بیرق افغانستان در داخل کشور به تناسب معین تنها در واسطه نقلیه زمینی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان مورد استفاده قرار می گیرد.

(۲) بیرق افغانستان در خارج از کشور، در وسایط نقلیه زمینی سفراً و نمایندگان رسمی دولت جمهوری

اسلامی افغانستان مورد استفاده قرار می گیرد.

(۳) بیرق افغانستان در کاروان های رسمی یا رسم گذشت در قسمت پیشروی طرف راست واسطه نقلیه زمینی نصب و مورد استفاده قرار می گیرد.

(۴) هرگاه دو بیرق افغانستان در کاروان های رسمی یا رسم گذشت مورد استفاده قرار گیرد، بیرق دومی در قسمت پیشروی طرف چپ واسطه نقلیه زمینی نصب می گردد.

(۵) هرگاه سه بیرق افغانستان در کاروان های رسمی یا رسم گذشت مورد استفاده قرار گیرد، بیرق سومی در قسمت پیشروی در وسط واسطه نقلیه زمینی نصب می گردد.

(۶) بیرق افغانستان در داخل و خارج کشور به تناسب معین در ریل (قطار) و کشتی های دارای تابعیت

استازو په ځمکنیو نقلیه وسایطو کې تر استفادې لاندې نیول کېږي.

(۳) د افغانستان بیرغ په رسمي کاروانونو یا په رسم گذشت کې د ځمکنۍ نقلیه واسطې د بنۍ خوا په مخکنۍ برخه کې لگول او تر استفادې لاندې نیول کېږي.

(۴) که چېرې د افغانستان دوه بیرغه په رسمي کاروانونو یا رسم گذشت کې تر استفادې لاندې ونیول شي، دوه یم بیرغ د ځمکنۍ نقلیه واسطې د کینې خوا په مخکېنۍ برخه کې لگول کېږي.

(۵) که چېرې د افغانستان درې بیرغه په رسمي کاروانونو یا رسم گذشت کې تر استفادې لاندې ونیول شي، درېیم بیرغ د ځمکنۍ نقلیه واسطې د مخکېنۍ برخې په منځ کې لگول کېږي.

(۶) په هېواد کې دننه او بهر د افغانستان بیرغ په ټاکلي تناسب په ریل(قطار) کې او د افغانستان تابعیت

لرونکې بیړیو کې تر استفادې لاندې نیول کېږي.

د بهرنیو دولتونو د مشرانو په

ځمکنۍ نقلیه واسطه کې له بیړغ

څخه استفاده

دوولسمه ماده:

د افغانستان په اسلامي جمهوریت کې د بهرنیو دولتونو د مشرانو د رسمي هرکلي پر وخت او بهرته په تلونکو رسمي کاروانونو کې په دولتي ځمکنۍ نقلیه واسطه کې د افغانستان بیړغ تر استفادې لاندې نیول کېږي.

د افغانستان له بیړغ څخه د

استفادې ممنوعیت

دیارلسمه ماده:

د افغانستان له بیړغ څخه استفاده په لاندې حالاتو کې ممنوع ده:

۱- په هغه صورت کې چې پارچې یې زړې او ورسټې شوې وي.

۲- په هغه صورت کې چې خپل رنگ یې له لاسه ورکړی او کمړنگې

افغانستان مورد استفاده قرار می گیرد.

استفاده از بیړغ در واسطه

نقلیه زمینی سران دول

خارجی

ماده دوازدهم:

بیړغ افغانستان حین پذیرایی رسمی سران دول خارجی در جمهوری اسلامی افغانستان و کاروان های رسمی عازم خارج در واسطه نقلیه زمینی دولتی مورد استفاده قرار می گیرد.

ممنوعیت استفاده از بیړغ

افغانستان

ماده سیزدهم:

استفاده از بیړغ افغانستان در حالات ذیل ممنوع می باشد:

۱- در صورتی که پارچه های آن کهنه و فرسوده شده باشد.

۲- در صورتی که رنگ خود را از دست داده و کمړنگ شده

- شوي وي. باشد.
- ۳- په بنکلايزو ظروفو او ځمکنيو نقلیه وسایطو کې.
- ۴- په جامه او نورو اضافي شيانو کې.
- ۵- د حیواناتو او د ځمکنيو نقلیه وسایطو لپاره د گټې اخیستنې په شيانو کې.
- ۳- در ظروف تزئینی و وسایط نقلیه زمینی.
- ۴- در لباس وسایط اشیاى اضافی.
- ۵- در اشیاى مورد استفاده برای حیوانات و وسایط نقلیه زمینی.

څلورم فصل

د بیرغ پورته کول

په دولتي اماکنو کې د بیرغ پورته

کول

څوارلسمه ماده:

(۱) په لاندې دولتي اماکنو کې د افغانستان بیرغ پورته کېږي:

۱- د افغانستان اسلامي جمهوري ریاست مقر.

۲- د ملي شوري مقر.

۳- د وزیرانو شوري مقر.

۴- د سترې محکمې مقر.

۵- د وزارتونو مقر.

۶- د ولایتي، ولسوالی او کلیو

فصل چهارم

افراشتن بیرق

افراشتن بیرق در اماکن

دولتي

ماده چهاردهم:

(۱) بیرق افغانستان در اماکن دولتي ذیل افراشته می شود:

۱- مقر ریاست جمهوري اسلامی افغانستان.

۲- مقر شورای ملی.

۳- مقر شورای وزیران.

۴- مقر ستره محکمه.

۵- مقر وزارت ها.

۶- مقر شوراهاى ولایتي، ولسوالی و

- شوراگانو مقر. قريه.
- ۷- د ادارو او دولتي خپلواکو کمپيونونو مقر. ۷- مقر ادارات و کمپيون هاي مستقل دولتي.
- ۸- د ولايتونو او ولسواليو مقر. ۸- مقر ولايات و ولسوالي ها.
- ۹- د افغانستان اسلامي جمهوري دولت د ملي اردو، ملي پوليسو او د ملي امنيت د سترو قطعاتو قرارگاوي چې قول اردوگانې، فرقي، لواگانې او خپلواک غونډونه پکې شامل دي. ۹- قرارگاه قطعات بزرگ اردوی ملی، پولیس ملی و امنیت ملی دولت جمهوری اسلامی افغانستان شامل قول اردوها، فرقه ها، لواها و غنډ هاي مستقل.
- ۱۰- د سرحدي خواکونو قرارگاه، سرحدي گمرکونه او سرحدي پوستي. ۱۰- قرارگاه قوای سرحدی، گمرکات سرحدی و پوسته هاي سرحدی.
- ۱۱- هوايي ډگرونه. ۱۱- ميدان هاي هوایي.
- ۱۲- په بهرکې د افغانستان سياسي او قونسلې نمايندگي. ۱۲- نمايندگي هاي سياسي و قونسلې افغانستان در خارج.
- ۱۳- په بهر کې افغاني تجاري وکالت. ۱۳- وکالت تجاری افغانی در خارج.
- ۱۴- د اړوندو تقينې سندونو مطابق، نور دولتي او غير دولتي اماکن. ۱۴- ساير اماکن دولتي و غير دولتي طبق اسناد تقينې مربوط.
- (۲) ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو اماکنو کې د افغانستان بيرغ په دايمي ډول، پورته ساتل کېږي. (۲) بيرق افغانستان در اماکن مندرج فقره (۱) اين ماده طور دايم افراشته نگهداشته می شود.

د بیرغ د نیمه پورته کولو حالتونه

پنځلسمه ماده:

(۱) د افغانستان بیرغ د عمومي غمرازی-د مراسمو د جوړېدو په وخت کې چې رسماً د دولت له خوا اعلانېږي، ددې قانون د څوارلسمې مادې په درج شوو ځایونو کې، په نیمه پورته حالت کې ساتل کېږي.

(۲) په بهر کې مېشت د افغانستان د سفیر دمړینې په صورت کې، د افغانستان بیرغ د یوې ورځې مودې لپاره په هغه هېواد کې نیمه پورته کېږي.

د اختصاصي او دولتي بیرغونو

تناسب

شپاړسمه ماده:

(۱) که چېرې د افغانستان بیرغ ددې قانون د حکمونو مطابق، د دوستو دولتونو له یوه یا څو بیرغونو یا په هېواد کې دننه اختصاصي بیرغونو سره، په یوه ځای کې پورته شي، د دوستو دولتونو یا د اختصاصي بیرغونو پارچې او لاستي د افغانستان د بیرغ له

حالات نیمه افراشتن بیرق

ماده پانزدهم:

(۱) بیرق افغانستان حین برگزاری مراسم عزا داری عمومی که رسماً از طرف دولت اعلان می گردد، در محلات مندرج ماده چهاردهم این قانون به حالت نیمه افراشته نگهداشته می شود.

(۲) بیرق افغانستان در صورت وفات سفیر افغانستان مقیم خارج به مدت یک روز در آن کشور نیمه افراشته می باشد.

تناسب بیرق های اختصاصی و

دولتی

ماده شانزدهم:

(۱) هرگاه بیرق افغانستان طبق احکام این قانون با یک یا چند بیرق دول متحابه یا بیرق های اختصاصی در داخل کشور، در یک محل افراشته گردد، پارچه و دسته بیرق های دول متحابه یا بیرق های اختصاصی از پارچه و دسته بیرق

پارچې اولاسټي څخه ستر اولور کېدای نشي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي حالت کې، د افغانستان بيرغ، لومړۍ پورته کېږي او له نورو بيرغونو څخه وروسته رابنکته کېږي.

د بيرغ د پورته کولو منع

اولسمه ماده:

(۱) په متروکه، نیم کاره، مخروبه او هغو ته په ورته ودانۍ باندې د افغانستان بيرغ پورته کول مجاز ندي.

(۲) د هېواد پر الوتکو باندې د افغانستان د بيرغ پورته کول مجاز ندي، د هغه په عوض د افغانستان بيرغ په لومړۍ ننوتونکې دروازۍ باندې رسمېږي.

د بيرغ د پورته کولو ډول

اتلسمه ماده:

د افغانستان بيرغ په چټکۍ سره پورته او ورو رابنکته کېږي. د سپورتي مېالونو د وېشلو او نورو مواردو پر وخت د بيرغ پورته کول چې د ملي

افغانستان بزرگتر و بلندتر بوده نمی تواند.

(۲) درحالت مندرج فقره (۱) این ماده بیرق افغانستان اول برافراشته شده وبعد از سایر بیرق ها فرود آورده می شود.

منع افراشتن بیرق

ماده هفدهم:

(۱) افراشتن بیرق افغانستان بالای عمارت متروکه، نیم کاره، مخروبه وامثال آن مجاز نیست.

(۲) افراشتن بیرق افغانستان بالای طیارات کشور مجاز نبوده، به عوض آن بیرق افغانستان به دروازه دخولی اولی ترسیم می گردد.

طرز افراشتن بیرق

ماده هجدهم:

بیرق افغانستان به سرعت افراشته شده و به آهستگی فرود آورده می شود. افراشتن بیرق حین توزیع مدال های سپورتي وسایر مواردی که

هم زمان با نواختن سرود ملی صورت می گیرد از این حکم مستثنی است.

افراشتن بیرق با رسم و

تعظیم

ماده نهم:

(۱) بیرق افغانستان در قطعات اردوی ملی، پولیس ملی و امنیت ملی طبق تعلیماتنامۀ مربوط با رسم و تعظیم نظامی افراشته و فرود آورده می شود.

(۲) بیرق افغانستان در ادارات ملکی بعد از افراشتن و قبل از فرود آوردن از طرف شخص مؤلف مورد رسم و تعظیم قرار می گیرد.

جای شخص مؤلف حین افراشتن

بیرق

ماده بیستم:

شخص مؤلف حین افراشتن و فرود آوردن بیرق، مکلف است، متصل دسته اخذ موقعیت نموده

سرود له غبولو سره په یوه وخت صورت مومي، له دې حکم څخه مستثنی دي.

له رسم او تعظیم سره د بیرغ

پورته کول

نولسمه ماده:

(۱) د افغانستان بیرغ، د ملي اردو، ملي پولیسو او ملي امنیت په قطعاتو کې د اړوندې تعلیماتنامې مطابق له نظامي رسم او تعظیم سره پورته او رابنکته کېږي.

(۲) په ملکي ادارو کې د افغانستان بیرغ له پورته کولو وروسته او له رابنکته کولو د مخه، د مؤلف شخص له خوا د رسم او تعظیم وړ ګرځي.

د بیرغ د پورته کولو په وخت کې

د مؤلف شخص ځای

شلمه ماده:

د بیرغ د پورته کولو او رابنکته کولو په وخت کې مؤلف شخص، مکلف دی، له لاستي سره متصل موقعیت

ودر حالت افراشتن، قسمت فوقانی آنرا کاملاً به زیر قبه پیوست سازد.

فصل پنجم

استفاده از بیرق به منظور

تزئین

استفاده از بیرق در مراسم

رسمی

ماده بیست و یکم:

(۱) بیرق افغانستان در مراسم ملی و رسمی توسط اشخاص حمل یا بطور ایستاده، تعلیق شده به دیوار، به استناد پایه بداخل تالار و یا بالای میز به منظور تزئین مورد استفاده قرار گرفته می تواند.

(۲) مدل کوچک بیرق تزئینی افغانستان که از فلز و امثال آن ساخته شده باشد در یخن یا سینه تعلیق شده می تواند.

ولری او د پورته کولو په حالت کې، د هغه پورتنی برخه کاملاً تر قُبې لاندې پیوسته کړي.

پنجم فصل

د ښکلا په منظور له بیرغ څخه

استفاده

په رسمي مراسمو کې له بیرغ

څخه استفاده

یوویستمه ماده:

(۱) د افغانستان بیرغ په ملي او رسمي مراسمو کې، د اشخاصو په واسطه حمل یا په ولاړه توگه، په دېوال پورې څړول شوی، د تالار په دننه کې د پایې په استناد او یا د مېز د پاسه د ښکلا په منظور، تر استفادې لاندې نیول کېدای شي.

(۲) د افغانستان د ښکلاییز بیرغ کوچنی مدل چې له فلز او هغه ته له ورتو څخه جوړ شوی وي په گریوان یا ټټر نښلول کېدای شي.

په بنکلايز بيرغ کې له ملي نښان

څخه د استفادې ډول

دوه ويشتمه ماده:

(۱) په بنکلايز بيرغ کې له ملي نښان څخه د استفادې په وخت کې، ددې قانون په شپږمه ماده کې درج شوي حکمونه په پام کې نيول کېږي.

(۲) په بنکلايز بيرغ کې ملي نښان د پارچې په منځ کې او پورتنۍ ضلعې ته نږدې ځای مومي.

د بنکلايز بيرغ مقاومت

درويشتمه ماده:

بنکلايز بيرغ چې له لاستې څخه په استفادې سره پورته کېږي، له رسۍ پرته وي او په داسې ډول تعبیه کېږي چې د شديد باد په وړاندې مقاومت ولري.

د ځمکې له سطحې څخه د بيرغ

د ضلعې تناسب

څلېريشتمه ماده:

د ځمکې له سطحې څخه د دېوال

طرز استفاده از نشان ملی دربيرق

تزييني

ماده بيست و دووم:

(۱) حين استفاده از نشان ملی در بيرق تزييني احکام مندرج ماده ششم اين قانون رعايت می گردد.

(۲) نشان ملی در بيرق تزييني در وسط پارچه و نزديک به ضلع فوقانی قرار می گيرد.

مقاومت بيرق تزييني

ماده بيست و سوم:

بيرق تزييني که با استفاده از دسته برافراشته می شود، بدون ريسمان بوده و طوری تعبیه می گردد که در مقابل باد شديد مقاومت داشته باشد.

تناسب ضلع بيرق از سطح

زمين

ماده بيست و چهارم:

فاصله ضلع زيرين بيرق های تزييني

پرمخ د څړول شوو بنسکلايزو بيرغونو د لاندینی ضلعې واټن (فاصله)، له یوه متر څخه کمېدای نشي.

شپږم فصل

اختصاصي بيرغ

د اختصاصي بيرغ ډولونه

پنځه وېشتمه ماده:

په اختصاصي بيرغونو کې د ورزشي، سرې میاشتې، سیاسي گوندونو، ټولنو (جمعیتونو) او نورو دولتي ادارو او مؤسسو بیرغونه شامل دي چې د جلا رنگ او نښې (علامې) لرونکي وي او دهغوی هويت تمثیلوي.

د اختصاصي بيرغ رنگ، شکل او

ابعاد

شپږویشتمه ماده:

ددې قانون په پنځه ویشتمه ماده کې په درج شوو اختصاصي بيرغونو پورې اړوند رنگ، شکل، ابعاد، نښې د استعمال موارد او نور خصوصيات په هغوی پورې په اړوندو تقنیني سندونو

تعلیق شده به روی دیوار از سطح زمین کمتر از یک متر بوده نمی تواند.

فصل ششم

بيرق اختصاصي

انواع بيرق اختصاصي

ماده بیست و پنجم:

بيرق اختصاصي شامل بيرق های ورزشي، سره میاشت، احزاب سياسي، جمعیت ها وسایر ادارات دولتي و مؤسساتی اند که دارای رنگ و علامت جداگانه بوده وهويت آنها را تمثیل می نماید.

رنگ، شکل و ابعاد بيرق

اختصاصي

ماده بیست و ششم:

رنگ، شکل، ابعاد، علامت، موارد استعمال وسایر خصوصيات مربوط به بيرق های اختصاصي مندرج ماده بیست و پنجم این قانون در اسناد تقنینی مربوط آنها تنظیم

کې تنظيمېږي.

می گردد.

د اختصاصي بيرغ پورته کولافراشتن بيرق اختصاصی

اووه ويشتمه ماده:

ماده بیست وهفتم:

(۱) که چېرې ددې قانون په خوارلسمه ماده کې درج شوي اماکن، د اختصاصي بيرغ لرونکي وي، کولای شي د افغانستان پر بيرغ برسېره، له اړوند اختصاصي بيرغ څخه هم استفاده وکړي.

(۱) هرگاه اماکن مندرج ماده چهاردهم این قانون دارای بیرق اختصاصی باشند، می توانند علاوه بر بیرق افغانستان از بیرق اختصاصی مربوط نیز استفاده نمایند.

(۲) د افغانستان بيرغ د ودانۍ د (مدخل) بني اړخ او اختصاصي بيرغ يې کين اړخ ته پورته يا لگول کېږي.

(۲) بيرق افغانستان به جناح راست مدخل عمارت و بيرق اختصاصی به جناح چپ آن افراشته يا نصب می گردد.

(۳) د اختصاصي بيرغ د پارچې د اندازې، د لاسټي د لوړوالي (ارتفاع)، پورته کولو او رابنکته کولو په هکله، په دې قانون کې درج شوي حکمونه، په پام کې نيول کېږي.

(۳) در مورد اندازه پارچه، ارتفاع دسته، افراشتن و فرود آوردن بیرق اختصاصی، احکام مندرج این قانون رعایت می گردد.

اووم فصل

د دوستو دولتونو او بين المللي

سازمانونو بيرغونه

د دوستو دولتونو او بين الملليسازمانونو د بيرغ د پورته کولوډول

اته ويشتمه ماده:

(۱) اړوند مراجع کولای شي، په هېواد کې د دوستو دولتونو او بين المللي سازمانونو بيرغ د افغانستان د بيرغ ترڅنګ، د دوستو دولتونو او بين المللي سازمانونو د مشرانو د رسمي هرکلي لپاره، تر استفادې لاندې ونيسي.

(۲) دافغانستان بيرغ دليدونکي د جبهې په اعتبار، کينې خوا ته لګول کېږي.

له کوچني بيرغ څخه استفاده

نهه ويشتمه ماده:

په هېواد کې د مېشتو دوستو دولتونو سياسي او قونسلې استازي د بهرنيو

فصل هفتم

بيرق های دول متحابه

وسازمان های بين المللي

طرز افراشتن بيرق دولمتحابه و سازمان هایبين المللي

ماده بیست و هشتم:

(۱) مراجع ذيربط، می توانند بيرق دول متحابه وسازمان های بين المللي را در جوار بيرق افغانستان جهت پذيرايی رسمی سران دول متحابه وسازمان های بين المللي در کشور مورد استفاده قرار دهند.

(۲) بيرق افغانستان به اعتبار جبهه بيننده به طرف چپ نصب می شود.

استفاده از بيرق کوچک

ماده بیست ونهم:

نمایندهگان سیاسی وقونسلې دول متحابه مقیم کشور طبق تجویز وزارت

امور خارجه می توانند از بیرق کوچک دولت متبوع خویش در واسطه نقلیه مربوط استفاده نمایند.

افراشتن بیرق حین

مجالس

ماده سی ام:

(۱) حین تدویر مجالس علمی، کنفرانس های بین المللی، اجرای مسابقات ورزشی بین المللی، بیرق های دول اشتراک کننده در جوار بیرق افغانستان طبق تعامل بین المللی افراشته شده می تواند.

(۲) بیرق های شرکت های هوایی که از میدان های هوایی بین المللی دولت جمهوری اسلامی افغانستان استفاده می نمایند، در جوار بیرق افغانستان، طبق تعامل بین المللی افراشته شده می تواند.

(۳) در حالات مندرج فقره های (۲) و (۱) این ماده، بیرق های دول اشتراک کننده و شرکت های

چارو وزارت په تجویز کولای شي، په اړونده نقلیه واسطه کې د خپل متبوع دولت له کوچني بیرغ څخه استفاده وکړي.

د غونډو په وخت کې د بیرغ

پورته کول

دېرشمه ماده:

(۱) د علمي غونډو د جوړېدو، بین المللي کنفرانسونو، بین المللي ورزشي مسابقو د اجراء په وخت کې، د ګډون کوونکو دولتونو بیرغونه د بین المللي تعامل مطابق، د افغانستان د بیرغ په خوا کې، پورته کېدای شي.

(۲) د هغو هوایي شرکتونو بیرغونه چې د افغانستان اسلامي جمهوري دولت له بین المللي هوایي ډګرونو څخه استفاده کوي، د بین المللي تعامل مطابق، د افغانستان د بیرغ په خوا کې پورته کېدای شي.

(۳) ددې مادې په (۱) او (۲) فقرو کې په درج شوو حالاتو کې، د ګډون کوونکو دولتونو او هوایي شرکتونو

هوايي بعدازبيرق افغانستان به ترتيب
القباء په ترتيب سره د شاخص (لوژ)
يا وداني د جبهې په اعتبار، کين
لوري ته، يو دبل ترڅنگ درول
کېږي.

استفاده از بيرق سازمان های

بين المللي

ماده سي ویکم:

بيرق سازمان های بين المللي،
مطابق مقرره تشریفات سازمان
بين المللي و با رعایت حکم
مندرج ماده بیست و هشتم این
قانون مورد استفاده قرار
می گیرد.

فصل هشتم

سرود ملی

اهمیت سرود ملی

ماده سي ودوم:

سرود ملی افغانستان مظهر هویت
وحدت ملی مردم افغانستان در داخل
و خارج کشور می باشد.

بيرغونه، دافغانستان له بيرغ وروسته
دالقباء په ترتيب سره د شاخص (لوژ)
يا وداني د جبهې په اعتبار، کين
لوري ته، يو دبل ترڅنگ درول
کېږي.

د بين المللي سازمانونو له بيرغ

څخه استفاده

يو دېرشمه ماده:

د بين المللي سازمانونو بيرغ، د
بين المللي سازمان د تشریفاتو د
مقررې مطابق او ددې قانون په
اته ويستمه ماده کې ددرج شوي حکم
په رعایتولو سره، تر استفادې لاندې
نيول کېږي.

اتم فصل

ملي سرود

د ملي سرود اهمیت

دوه دېرشمه ماده:

د افغانستان ملي سرود په هېواد کې
د دننه او بهر د افغانستان د خلکو د ملي
يووالي د هویت ښکارندوی دی.

د ملي سرود متن

دري دېرشمه ماده:

د افغانستان ملي سرود په لاندې سرود ملي افغانستان به متن ذيل متن دی:

متن سرود ملي

ماده سي وسوم:

می باشد:

دا وطن افغانستان دی
 داعزت د هر افغان دی
 کور دسولې کور دتورې
 هر بچی بي قهرمان دی
 دا وطن دتولو کوردی
 دبلوڅو، د ازبکو
 د پښتون او هزاره وو
 د ترکمنو، د تاجکو
 ورسره عرب، گوجردی
 پامیریان، نورستانیان
 براهوي دي، قزلباش دي
 هم ایماق، هم پشه یان
 دا هېواد به تل څلیري
 لکه لمر په شنه آسمان
 په سینه کې د آسیابه
 لکه زړه وي جاویدان
 نوم د حق مودی رهبر
 وایو الله اکبر - وایو الله اکبر
 وایو الله اکبر

د ملي سرود د خپرولو مراسم

څلوردېرشمه ماده:

د افغانستان ملي سرود په لاندې
مراسمو کې خپرېږي:

۱- د لويې جرگې او دوديزې
(عنعنوي) جرگو د مراسمو د پرانيستې
وخت.

۲- د ټاکل شوي جمهور رئيس او د
هغه د مرستيالانو د سوگند وخت.

۳- د ملي شوري د کلنۍ غونډې د
پرانيستې وخت.

۴- د واکمنو مراجعو په تشخيص د
ملي غمرازی د مراسمو د جوړېدو پر
وخت.

۵- د ملي شوري د مجلسينو د
عمومي غونډو د پرانيستو پروخت.

۶- د ملي او بين المللي ورزشي
غونډو د پرانيستي پروخت.

۷- په بهرکې مېشت دافغانستان په
سفارت خونو او قونسليگريو کې د
رسمي مراسمو د جوړولو پروخت.

۸- د نورو د جشن د مراسمو د

مراسم پخش سرود ملي

ماده سي وچهارم:

سرود ملي افغانستان در مراسم ذيل
پخش می گردد:

۱- حين افتتاح مراسم لويه
جرگه و جرگه های
عنعنوي.

۲- حين ادای حلف رئيس جمهور
منتخب و معاونين وی.

۳- حين افتتاح اجلاسيه سالانه
شورای ملي.

۴- حين برگزاری مراسم عزا داری
ملي به تشخيص مراجع
ذیصلاح.

۵- حين افتتاح جلسات عمومي
روزانه مجلسين شورای ملي.

۶- حين برگزاری مراسم ورزشی ملي
و بين المللي.

۷- حين برگزاری مراسم رسمی در
سفارتخانه ها و قونسليگری های
افغانستان مقیم خارج.

۸- حين برگزاری مراسم جشن

جوړولو وخت.

نوروز.

۹- د هېواد د هغو نظامي ځواکونو د تدفين د مراسمو پروخت چې د هېواد له استقلال، ملي حاکمیت او ځمکنۍ بشپړتیا څخه د دفاع په لاره کې شهیدان کېږي.

۹- حین مراسم رسمي تدفين نیروهای نظامی کشور که در راه دفاع از استقلال، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی کشور شهید می گردند.

۱۰- د دولتي او خصوصي رسنيو د خپرونو د پيل او پای پروخت.

۱۰- حین آغاز و ختم نشرات رسانه های دولتی و خصوصی.

۱۱- په ښوونځيو کې د ورځنيو درسونو د پيل پروخت.

۱۱- حین آغاز دروس روزمره در مکاتب.

۱۲- نورو ملي او رسمي مراسمو کې د مسئولو مقاماتو يا د مراسمو د جوړولو د هیئت په تشخیص.

۱۲- سایر مراسم ملی و رسمی به تشخیص مقامات مسئول یا هیئت برگزاری مراسم.

د ملي سرود د خپړولو په وخت

ایستاد شدن حین پخش سرود

کې درېدل

ملي

پنځه دېرشمه ماده:

ماده سی و پنجم:

د مراسمو ګاون کورنکي مکلف دي، د افغانستان د ملي سرود د خپړولو په وخت کې په وقار او درنښت سره په پښو ودرېږي او د هغه په پای ته رسېدو سره يوځای دوباره په خپلو ځايونو کېښي.

اشتراک کنندگان مراسم مکلف اند، حین پخش سرود ملی افغانستان با وقار و احترام به پا ایستاده شده و همزمان بعد از ختم آن دوباره به جاهای خود بنشینند.

د لاسونو آزاد پرېښودل

شپږدېرشمه ماده:

د مراسمو گډون کوونکي مکلف دي، د افغانستان د ملي سرود د خپرولو په وخت کې خپل لاسونه په عادي شکل څوړند او د افغانستان ملي سرود له خپل ځان سره په ورو ډول، تکرار کړي.

له خبرو کولو څخه ډډه

اووه دېرشمه ماده:

د مراسمو گډون کوونکي مکلف دي، د افغانستان د ملي سرود د خپرولو پروخت کې له اطرافيانو سره يا د همراه تيلفون په واسطه له خبرو کولو، ځان پټولو، هرې خوا ته د کتلو او هغو ته له ورتو څخه، ډډه وکړي.

په بين المللي مراسمو کې د مليسرود خپرول

اته دېرشمه ماده:

د افغانستان ملي سرود، په هېواد کې دننه يا بهر د بين المللي ورزشي

آزاد گذاشتن دست ها

ماده سي وششم:

اشتراک کنندگان مراسم مکلف اند، حين پخش سرود ملی افغانستان دست های خود را به شکل عادی آویزان و سرود ملی افغانستان را با خود طور آهسته تکرار نمایند.

اجتناب از صحبت کردن

ماده سي وهفتم:

اشتراک کنندگان مراسم مکلف اند، حين پخش سرود ملی افغانستان از صحبت کردن با اطرافيان يا توسط تيليفون همراه، قدخم کردن، نگاه کردن به هر طرف و امثال آن اجتناب نمایند.

پخش سرود ملی در مراسمبين المللي

ماده سي وهشتم:

سرود ملی افغانستان، حين اجرای مسابقات ورزشی بين المللي

يا ساير مراسم بين المللي در داخل يا خارج کشور با رعايت احکام اين قانون طبق تعامل بين المللي، پخش می گردد.

سرود های اختصاصی

ماده سی ونهم:

مراجع ايکه سرود های اختصاصی دارند مکلف اند، در مراسم رسمی ابتداء سرود ملی افغانستان و بعد سرود اختصاصی شان را پخش نمایند.

نماینده های سیاسی و قونسل

ماده چهلهم:

نماینده های سیاسی و قونسل افغانستان مقیم خارج کشور مکلف به رعايت احکام مندرج اين قانون می باشند.

مسابقو د اجراء پر وخت يا په نورو بين المللي مراسمو کې، د بين المللي تعامل مطابق، ددې قانون د حکمونو له په پام کې نيولو سره، خپرېږي.

اختصاصي سرودونه

نهه دېرشمه ماده:

هغه مراجع چې اختصاصي سرودونه لري مکلف دي، په رسمي مراسمو کې لومړی د افغانستان ملي سرود او وروسته خپل اختصاصي سرود خپور کړي.

سياسي او قونسلي نمايندگي

خلوېنېتمه ماده:

د هېواد بهر مېشت د افغانستان سياسي او قونسلي نمايندگي په دې قانون کې د درج شوو حکمونو په رعايتولو، مکلف دي.

نهم فصل

متفرقه حکمونه

د بیرغ دفن

یوځلو پښتمه ماده:

(۱) که چېرې د افغانستان بیرغ په ملکي ادارو کې زور، وروست او کمرنگه شي، په مرکز کې د وزارتونو او ادارو د لومړۍ درجې مسئولینو او په ولایتونو او ولسوالیو کې د والي او اړوند ولسوال تر نظر لاندې، د هغو د قطعاتو له جلا کولو وروسته، دفن کېږي.

(۲) که چېرې د افغانستان بیرغ له هېواده بهر مېشت د افغانستان په سیاسي او قونسلې نمایندګیو کې زور، وروست او کمرنگه شي، د سفیرانو او اړوندو جنرال قونسلانو تر نظر لاندې، دفن کېږي.

(۳) که چېرې د افغانستان بیرغ په ادارو او د ملي اردو، ملي پولیسو او ملي امنیت په قطعاتو کې زور،

فصل نهم

احکام متفرقه

دفن بیرق

ماده چهل ویکم:

(۱) هرگاه بیرق افغانستان در ادارات ملکي کهنه، فرسوده و کمرنگ گردد، در مرکز تحت نظر مسئولین درجه اول وزارت ها و ادارات و در ولایات و ولسوالی ها تحت نظر والی و ولسوال مربوط، بعد از جدا کردن قطعات آن، دفن می گردد.

(۲) هرگاه بیرق افغانستان در نمایندگی های سیاسی و قونسلې افغانستان مقیم خارج کشور کهنه، فرسوده و کمرنگ گردد، تحت نظر سفراء و جنرال قونسل های مربوط، دفن می گردد.

(۳) هرگاه بیرق افغانستان در ادارات و قطعات اردوی ملی، پولیس ملی و امنیت ملی کهنه، فرسوده و کمرنگ

گردد، تحت نظر رؤسای ادارات و قوماندانان قطعات مربوط، دفن می گردد.

توهين به بيرق، نشان ملي و سرود

ملي

مادهٔ چهل و دوم:

شخصی که طوعرعلنی به بیرق، نشان ملی و سرود ملی افغانستان توهین نماید، طبق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار می گیرد.

تأديب

مادهٔ چهل و سوم:

(۱) شخص در صورت تخلف از احکام مندرج این قانون حسب احوال ذیلاً تأدیب می گردد:

۱- توصیه.

۲- اخطار کتبی.

۳- جریمهٔ نقدی از یک هزار (۱۰۰۰)

افغانی الی پنج هزار (۵۰۰۰) افغانی.

وروست او کمرنگه شی، د ادارو د رئیسانو او اړوندو قطعاتو د قوماندانانو تر نظر لاندې، دفن کېږي.

ملي بيرغ، نښان او ملي سرود ته

سپکاوی

دوه څلوېښتمه ماده:

هغه شخص چې په علني توګه د افغانستان بیرغ، ملي نښان او ملي سرود ته سپکاوی وکړي، د قانون د حکمونو مطابق، تر عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي.

تأديب

دري څلوېښتمه ماده:

(۱) شخص په دې قانون کې له درج شوو حکمونو څخه د سرغړونې په صورت کې، له لاندې احوالو سره سم، تأدیبېږي:

۱- توصیه.

۲- لیکلی اخطار.

۳- له یو زرو (۱۰۰۰) افغانیو تر

پنځو زرو (۵۰۰۰) افغانیو پورې نغدي جریمه.

(۲) ددې مادې د (۱) فقرې په ۳ جزء کې درج شوي مبالغ د دولت د وارداتو په حساب، بانک ته تحويلېږي.

د حکمونو له تطبيق څخه څارنه

څلورڅلوېښتمه ماده:

د افغانستان اسلامي جمهوري رياست د چارو ادارې لوی رياست ددې قانون د حکمونو له تطبيق څخه څارنه کوي.

انفاذ

پنځه څلوېښتمه ماده:

دغه قانون په رسمي جريده کې د خپرېدو له نېټې څخه نافذ او په نافذېدو سره يې د ۸ / ۲ / ۱۴۲۲ هـ. ق نېټې په (۷۹۷) گڼه رسمي جريده کې خپور شوی د افغانستان اسلامي امارت د بيرغ او نښان قانون او نور مغاير حکمونه ملغي کښل کېږي.

(۲) مبالغ مندرج جزء ۳ فقره (۱) اين ماده به حساب واردات دولت، تحويل بانک می گردد.

نظارت از تطبيق احکام

ماده چهل و چهارم:

رياست عمومي اداره امور رياست جمهوري اسلامي افغانستان از تطبيق احکام اين قانون نظارت می نمايد.

انفاذ

ماده چهل و پنجم:

اين قانون از تاريخ نشر در جريده رسمي نافذ و با انفاذ آن قانون بيرق و نشان امارت اسلامي افغانستان منتشره جريده رسمي شماره (۷۹۷) مؤرخ ۸ / ۲ / ۱۴۲۲ هـ. ق واحکام مغاير آن ملغي شمرده می شود.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

- **Amendment of Article 11 and Section(15)
of Article 12 of Civil Aviation Law**
- **Law on Electricity Energy Services
Regulation**
- **Law on how to use Flag,National emblem
and National anthem**

**Date:18th October.2016
ISSUE NO:(1231)**